

Tabela pisnih pripomb zainteresirane javnosti in odgovori agencije na:

Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja sistema zemeljskega plina

Tabela zainteresirane javnosti:

Okrajšava	Ime/naziv predlagatelja:	Naslov:	Datum:
AP	ADRIAPLIN D.O.O.	DUNAJSKA 7, 1000 LJUBLJANA	2. 3. 2018
EN CE	Energetika Celje j.p., d.o.o.	Smrekarjeva 1	1. 3. 2018
GIZ ZP	Gospodarsko interesno združenje za distribucijo zemeljskega plina, g.i.z.	Verovškova 62, 1000 Ljubljana	1. 3. 2018
IP	ISTRABENZ PLINI d.o.o.	Sermin 8a, 6000 KOPER	2. 3. 2018
PM	PLINARNA MARIBOR d.o.o.	Plinarniška ulica 9, 2000 MARIBOR	2. 3. 2018
OPS	PLINOVODI d.o.o.	Cesta Ljubljanske brigade 11b; 1000 LJUBLJANA	28. 2. 2018
MP	MESTNI PLINOVODI d.o.o.	KOLODVORSKA CESTA 2, 6000 KOPER	2. 3. 2018

Tabela zbranih pripomb – po členih akta:

Zap. št.	Okrajšava	Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe oz. predloga DA/ NE/ DELNO	Utemeljitev agencije
1.	MP	Splošna pripomba	Agencija s predlaganim Aktom bistveno spreminja metodologijo regulativnega okvira (npr. spremeni se način določitev NDSV, pri določitvi WACC spreminja metodologijo določanja SLK,...) brez pričakovane argumentacije. Regulirana dejavnost ODS ZP je toga dejavnost, investicije v dejavnosti so dolgoročne. Regulativa, ki določa delovanje mora biti predvidljiva in mora zagotavljati dolgoročno stabilno, predvidljivo okolje za vlagatelje.	Predlagamo, da predlagatelj akta v Obrazložitvah predloga (v bodoče) podrobneje opredeli vzgibe ter ciljno usmerjenost bistvenih sprememb metodologije. Smiselno bi bilo postaviti model regulacije, ki se ne bo bistveno spreminjal z vsakim novim regulativnim obdobjem.	Ne	Agencija s predlogom akta ne spreminja koncepta reguliranja in tako kot do sedaj zagotavlja predvidljivo in dolgoročno stabilno okolje za vlagatelje. Spremembe, ki jih vključuje novi akt, izhajajo iz stanja in nadaljnjega razvoja panoge distribucije in prenosa zemeljskega plina.
2.	EN CE	Splošna pripomba	Določitev vsakokratnega regulativnega okvira operaterja sistema zemeljskega plina ima pomembno sistemsko napako neprestane primerjave z elektriko kot energentom prihodnosti, katerega agregatna rast je zagotovljena sama po sebi, z zemeljskim plinom ki vsaj na področju distribucije izgublja tekmo z ostalimi energenti in je dolgoročno obsojen na zmanjševanje distribuiranih količin, s tem pa tudi pomembnega vzvoda za izboljševanje stroškovne učinkovitosti. V bistvu je pri pripravi vsakokratnega regulativnega okvira poleg izhodišč v preteklosti potrebno upoštevati tudi dolgoročne trende same regulirane dejavnosti.	V bistvu se sistemski operaterji distribucijskega omrežja nahajamo med tnalom in nakovalom dolgoročne problematike padanja distribuiranih količin in posledično vplivom na samo dolgoročno stroškovno učinkovitost na eni strani, ter problematiko staranja omrežja, ki bo neminovno zahtevalo več sredstev za preventivno in redno vzdrževanje omrežja, kar edino lahko prispeva k zagotavljanju večje varnosti in zanesljivosti omrežij. Zaradi tega predlagamo, da se ureditev regulacije nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja poleg upoštevanja preteklosti prilagaja tudi aktualnim razmeram in jutrišnji problematiki.	Ne	Z vidika temeljev regulacije dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina ni drugače obravnavana kot tovrstna dejavnost na področju električne energije, razen v segmentih, ki izhajajo iz posebnosti opravljanja tovrstnih dejavnosti na področju zemeljskega plina v primerjavi z električno energijo. Agencija se zaveda problematike nadaljnjega razvoja panoge, ki jo izpostavljajo operaterji sistema, kar je tudi upoštevala pri razvoju metodologije v smeri še večje stroškovne učinkovitosti in s tem skrbi po ohranjanju konkurenčnega položaja panoge. Vendar pa rešitve problematike razvoja panoge ni mogoče iskati v regulaciji, ampak v strateških odločitvah države v okviru Energetskega koncepta Slovenije.
3.	OPS	2. člen	Predlagamo, da se v 2. členu dodata novi alineji: - Operativni izravnalni račun: pomeni račun med sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, ki se uporablja za odpravljanje razlik usmerjanja pretoka na povezovalni	Skladno z Uredbo Komisije (EU) 2015/703 z dne 30. aprila 2015 o vzpostavitvi kodeksa omrežja s pravili o medobratovalnosti in izmenjavi podatkov je bil med operaterjem sosednjega prenosnega sistema in SLO operaterjem prenosnega sistema sklenjen sporazum o povezovanju, v katerem je	Da	V 2. člen predloga akta sta dodani naslednji definiciji: - operativni izravnalni račun: je račun med sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, ki se uporablja za odpravljanje razlik usmerjanja pretoka na povezovalni

			točki z namenom poenostavitve obračunavanja plina za uporabnike omrežja, priključene na zadevno povezovalno točko (v nadaljevanju OBA); - Zemeljski plin za namen obračuna po OBA: je količina zemeljskega plina, izražena v kWh, alocirana na operativnem bilančnem računu,	določen operativni izravnalni račun s poravnavo v denarju, zato predlagamo, da so ti prihodki in stroški ločeno opredeljeni.		točki z namenom poenostavitve obračunavanja plina za uporabnike omrežja, priključene na zadevno povezovalno točko (v nadaljevanju OBA); - zemeljski plin za namen obračuna po OBA: je količina zemeljskega plina, izražena v kWh, ki je dodeljena operativnemu izravnalnemu računu; Prejete pripombe k 2., 12., 13 in 50. členu v zvezi z OBA so vsebinsko obravnavane skupaj.
4.	OPS	4. člen	Predlagamo spremembo 5. odstavka 4. člena: (5) Metoda reguliranega letnega prihodka in omrežnin operaterja sistema temelji na spodbudah, ki so odvisne od doseganja nižjih realiziranih stroškov od priznanih upravičenih stroškov (<i>PUS</i>t), od doseganja spodbud za pridobljena brezplačno prevzeta evropska sredstva in od doseganja 50-odstotne razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema od nakupa dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa v skladu z 52. členom tega akta.	Predlagamo dvig spodbude za zagotavljanje dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa. S tem bi zagotovili višjo uporabnost programa.	Ne	Agencija na podlagi opravljenih analiz ugotavlja, da ni razlogov za zvišanje odstotka v predlogu akta (s 25 na 50 odstotkov) v primerjavi s trenutno veljavnim aktom. Navedena spodbuda je namreč določena v obe smeri (+/-) in je odvisna od ugotovljene razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema. Prejeto pripombo k 4. členu je treba vsebinsko obravnavati skupaj s prejšnjo pripombo k 50. in 52. členu predloga akta.
5.	EN CE	12. člen v povezavi z 16. členom	Predlagamo, da metodologija celo zaveže ODS ZP, da za vlaganja v aktivnosti pridobivanja novih odjemalcev, zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu in reklamiranjem zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom, namenijo vsaj 0,25 odstotka čistih prihodkov operaterja sistema.	Večina zemeljskega plina iz distribucijskega sistema se porabi za ogrevanje, kjer obstaja velika konkurenca različnih ogrevalnih sistemov. V skladu z EZ je naloga ODS ZP, da zagotovi učinkovito delovanje distribucijskega sistema, ki ga brez zadostne distribucije ni moč dosegati. Ne gre prezreti dejstva, da je v Evropi delež porabe zemeljskega plina v strukturi celotne porabe energentov bistveno višji, medtem ko je pri nas zemeljski plin absolutno premalo prepoznan kot energent prehoda. Dejstvo je, da je trenutna višina sredstev vloženi v tovrstne namene prenizka. Zaradi tega predlagamo, da se ODS ZP obveže, da vložijo v tovrstne aktivnosti najmanj določen minimalni delež prihodkov. Predlagani znesek ni visok če to primerjamo z vlaganji konkurenčnih tehnologij oziroma z vlaganji v	Ne	Predlog akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja. Za aktivnosti reklamiranja z namenom pridobivanja novih odjemalcev je odgovoren dobavitelj, za reklamiranje zanesljivosti in varnosti oskrbe z zemeljskim plinom pa regulacija operaterjem sistema skladno z zahtevo po stroškovno učinkovitem poslovanju zagotavlja pokrivanje nastalih stroškov v zamejeni višini. Navedbe operaterjev, da noben akter razen operaterjev distribucijskega sistema ni zainteresiran za reklamiranje porabe zemeljskega plina, so nerazumljive, glede na to, da so vsi operaterji zemeljskega plina v isti pravni osebi hkrati tudi dobavitelji

				tovrstne aktivnosti na večina drugih področjih.		zemeljskega plina. Če bi se z regulacijo dopustilo pokrivanje stroškov reklame z omrežnino kot javno dajatvijo še v delu naloge dobavitelja, bi prišlo do navzkrižnega subvencioniranja, ki pa je po EZ-1 prepovedano.
6.	GIZ DZP	12. – 20. člen (Stroški delovanja in vzdrževanja)	Predlagamo, da se ODS ZP obveže, da vlagajo v reklame v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev na sistemu, zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu in reklamiranjem zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom vsaj v višini 0,25 odstotka čistih prihodkov od operaterja sistema.	Na področju ogrevanja je velika konkurenca ogrevalnih sistemov. Večina zemeljskega plina iz distribucijskega sistema se porabi za ogrevanje. V skladu z EZ je naloga ODS ZP, da zagotovi učinkovito delovanje distribucijskega sistema. Brez zadostne distribucije tej zahtevi EZ ni možno zadostiti. Dejstvo je, da je trenutna višina sredstev vloženih v tovrstne namene prenizka. Zaradi tega predlagamo, da se ODS ZP obveže, da vložijo v tovrstne aktivnosti določen delež prihodkov. Predlagani znesek ni visok, če to primerjamo z vlaganji konkurenčnih tehnologij oziroma z vlaganji v tovrstne aktivnosti na večina drugih področjih.		Agencija z regulacijo ne prepoveduje operaterju sistema izvajanja dejavnosti reklamiranja, vendar se tovrstni strošek, ki presega zamejeno višino, krije v breme reguliranega donosa. Regulacija torej v določenem obsegu podpira prizadevanja operaterjev sistema po promoviranju uporabe zemeljskega plina kot energenta. Vendar tudi predlagano povišanje dosedanjega obsega priznavanja stroškov reklame ne rešuje problematike nadaljnega razvoja panoge, saj vsako povišanje upravičenih stroškov ob trendu znižanja porabe še zmanjšuje konkurenčnost energenta. Problematiko nadaljnega razvoja panoge je treba reševati s strateškimi odločitvami države v okviru Energetskega koncepta Slovenije.
7.	PM	12. – 20. člen (Stroški delovanja in vzdrževanja)	Predlagamo, da se ODS ZP obveže, da vlagajo v reklame v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev na sistemu, zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu in reklamiranjem zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom vsaj v višini 0,25 odstotka čistih prihodkov od operaterja sistema.	Na področju ogrevanja je velika konkurenca ogrevalnih sistemov. Večina zemeljskega plina iz distribucijskega sistema se porabi za ogrevanje. V skladu z EZ je naloga ODS ZP, da zagotovi učinkovito delovanje distribucijskega sistema. Brez zadostne distribucije tej zahtevi EZ ni možno zadostiti. Dejstvo je, da je trenutna višina sredstev vloženih v tovrstne namene prenizka. Zaradi tega predlagamo, da se ODS ZP obveže, da vložijo v tovrstne aktivnosti določen delež prihodkov. Predlagani znesek ni visok če to primerjamo z vlaganji konkurenčnih tehnologij oziroma z vlaganji v tovrstne aktivnosti na večina drugih področjih.		
8.	EN CE	12. člen v povezavi z 16 členom	Predlagamo, da se zagotovi, da bodo ODS ZP lahko povečali sredstva vložena v reklame.	Predlog 16.člena osnutka akta to preprečuje in ker je trenutna raven vlaganja v reklamiranje prenizka, zato predlagamo, da se ODS ZP prizna te stroške delovanja in vzdrževanja neodvisno od preteklih stroškov. Po našem mnenju gre pri obravnavanju stroška reklame za neupravičeno primerjavo z elektriko, ki je res ni potrebno reklamirati z področjem zemeljskega plina, katerega nadaljnji razvoj je v celoti vprašljiv. Predlagamo, da se ODS ZP prizna te stroške v sklopu delovanja in vzdrževanja in se ga celo motivira za tovrstne aktivnosti. Če bomo izhajali iz obstoječih stroškov in principov		

				metodologije, kjer je reklama pretirano omejena in nezaželena seveda to ne bo mogoče.
9.	GIZ DZP	12. – 20. člen (stroški delovanja in vzdrževanja)	Predlagamo, da se zagotovi, da bodo ODS ZP lahko povečali sredstva vložena v reklame.	Zgornji dve pripombe ne bosta prišli do izraza, če se stroške reklame vključi v nadzorovane stroške in bi 16. člen v osnutku akta ostal enak kot danes oziroma bi obveljal predlog iz tega akta. Zaradi tega in <u>ker je trenutna raven vlaganja v tovrstne aktivnosti prenizka predlagamo</u> , da se ODS ZP prizna te stroške delovanja in vzdrževanja neodvisno od preteklih stroškov. Torej če bo ODS ZP realiziral v regulativnem letu 2019 npr stroške reklam v višini 0,4 % odstotka čistih prihodkov, se mu jih v celoti prizna kot stroške delovanja in vzdrževanja, hkrati pa se zaradi tega priznanja ne znižajo kateri drugi stroški delovanja in vzdrževanja. S tem bi omogočili, da ODS ZP dvignejo te izdatke – v primeru, da bi izhajali iz obstoječih stroškov in principov metodologije to ne bi bilo mogoče.
10.	PM	12. – 20. člen (stroški delovanja in vzdrževanja)	Predlagamo, da se zagotovi, da bodo ODS ZP lahko povečali sredstva vložena v reklame.	Zgornji dve pripombe ne bosta prišli do izraza, če se stroške reklame vključi v nadzorovane stroške in bi 16. člen v osnutku akta ostal enak kot danes oziroma bi obveljal predlog iz tega akta. Zaradi tega in ker je trenutna raven vlaganja v tovrstne aktivnosti prenizka predlagamo, da se ODS ZP prizna te stroške delovanja in vzdrževanja neodvisno od preteklih stroškov. Torej če bo ODS ZP realiziral v regulativnem letu 2019 npr stroške v višini 0,4 % odstotka čistih prihodkov, se mu jih v celoti prizna kot stroške delovanja in vzdrževanja, hkrati pa se zaradi tega priznanja ne znižajo kateri drugi stroški delovanja in vzdrževanja. S tem bi omogočili, da ODS ZP dvignejo te izdatke – v primeru, da bi izhajali iz obstoječih stroškov in principov metodologije to ne bi bilo mogoče.
11.	AP	12. člen	Predlagamo, da se za distributerje ZP višino priznanih stroškov reklame v okviru NSDV poveča na 100% do višine 1,0% čistih prihodkov od prodaje.	Za ustrezen razvoj distribucijskih omrežij, kjer se soočamo z močno konkurenco alternativnih goriv, je potrebno omogočiti večja sredstva za reklamo.

				Celotne prihodke distributerjev ZP ocenjujemo na 50 mln€. Maksimalna vrednost priznanih stroškov za reklamo skladno s trenutno veljavno regulativo zanaša 75.000€, skladno s predlogom za povišanje pa bi znašala 500.000€. Po naši oceni je to minimalni potreben znesek na nivoju celotne panoge, potreben za povečanje števila uporabnikov omrežja, ki že nekaj let stagnira. V kolikor bi obveljala metodologija določanja NSDV skladno z veljavno regulativo (16. člen) bi operaterji te stroške lahko uveljavljali šele v regulativnem obdobju 2022-2024, torej v obdobju, ko bi se tudi že poznali pozitivni učinki uporabe teh sredstev (povečanje števila uporabnikov in distribuiranih količin), zato smo mnjenja, da ta ukrep ne bi predstavljal pritiskov na dvig omrežnin.
12.	MP	12.-20.člen	Predlagamo, da se ODS ZP omogoči večja vlaganja v promocijo zemeljskega plina v smislu varne in zanesljive oskrbe vsaj v višini 1% čistih prihodkov od prodaje.	Ena izmed nalog ODS ZP je, da zagotovi učinkovito delovanje distribucijskega sistema. Eden izmed pomembnih vzvodov ohranjanja učinkovitosti distribucijskega sistema je vlaganje v promoviranje zemeljskega plina. V kolikor ODS ne bo imel sredstev za posredovanje promocijskih sporočil odjemalcem, bo soočen z večjim odklapljanjem obstoječih odjemalcev iz distribucijskega omrežja ter nezainteresiranostjo novih potencialnih odjemalcev za zemeljski plin. Dejstvo je, da se konkurenca med ogrevalnimi sistemi krepi ter da so ponudniki ogrevalnih sistemov na druge energente vedno bolj medijsko prisotni. Odzivnost ODS in skrb za promocijo ZP lahko ustrezno zajezi oz. obrne trende priključevanja oz. ohranjanja odjemalcev v ugodnejšo smer.
13.	EN CE	12. člen	Predlagamo, da se vsebina 8. alineja, ki je namenjena za stroške reklame za ODS ZP spremeni v aktu tako tako, da se stroški reklame operaterja sistema v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev in zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu, ter reklamiranjem zanesljivosti in varnosti oskrbe z zemeljskim plinom	V primerjavi s konkurenčnimi tehnologijami na področju ogrevanja in ostale uporabe zemeljskega plina lahko ugotovimo, da se v komunikacijske aktivnosti za povečanje ugleda in prepoznavnosti zemeljskega plina vlagata bistveno premalo. Tudi primerjave z ostalimi sosednjimi državami kažejo podhranjenost pri uveljavitvi in deležu

			priznajo v višini 100% v stroških delovanja in vzdrževanja. Nadalje predlagamo, da se realizirani znesek stroška reklam v stroških delovanja in vzdrževanja prizna vsaj v višini 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema.	zemeljskega plina v sami strukturi uporabe različnih energentov. V času ko država pretirano forsira obnovljive vire in zanemarja zemeljski plin kot energent je minimalno osveščanje oziroma reklamiranje predvsem na distribuciji nujno potrebno in je žal prepuščeno le ODS ZP. Zaradi tega predlagamo, da je delež priznanih stroškov reklame 100% in da se je ODS ZP upravičen v stroške delovanja in vzdrževanja v obliki reklame dati vsaj 0,5 odstotka čistih prihodkov od prihodka operaterja sistema.
14.	GIZ DZP	12. člen	Predlagamo, da se vsebina 8. alineja, ki je namenjena za stroške reklame za ODS ZP spremeni v aktu tako, da se stroški reklame operaterja sistema v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev na sistemu, zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu in reklamiranju zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom priznajo v višini 100% v stroških delovanja in vzdrževanja. Nadalje predlagamo, da se realizirani znesek stroška reklam v stroških delovanja in vzdrževanja prizna vsaj v višini 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema.	V primerjavi s konkurenčnimi tehnologijami na področju ogrevanja in ostale uporabe zemeljskega plina lahko ugotovimo, da se v komunikacijske aktivnosti za povečanje ugleda zemeljskega plina vlaga bistveno premalo. Poleg tega noben akter, z izjemo ODS ZP, zanje nima pretiranega interesa oziroma te naloge ni pripravljen prevzeti. Dejstvo pa je, da vsaka dejavnost na trgu potrebuje določene komunikacijske aktivnosti kamor sodi tudi oglaševanje. Zaradi tega predlagamo, da je delež priznanih stroškov reklame 100% in da se je ODS ZP upravičen v stroške delovanja in vzdrževanja dati do 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema. Podjetja plinskega gospodrstva delujejo res v eni osebi kot ODS in dobavitelji ZP, vendar to ne bi smela biti ovira, da ODS ZP vlaga sredstva v tovrstne namene, še posebno je to neproblematično, če se aktivnost izvaja preko področnega združenja.
15.	PM	12. člen	Predlagamo, da se vsebina 8. alineja, ki je namenjena za stroške reklame za ODS ZP spremeni v aktu tako, da se stroški reklame operaterja sistema v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev na sistemu, zadrževanju obstoječih odjemalcev na sistemu in reklamiranjem zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom	V primerjavi s konkurenčnimi tehnologijami na področju ogrevanja in ostale uporabe zemeljskega plina lahko ugotovimo, da se v komunikacijske aktivnosti za povečanje ugleda zemeljskega plina vlaga bistveno premalo. Poleg tega noben akter, z izjemo

			priznajo v višini 100% v stroških delovanja in vzdrževanja. Nadalje predlagamo, da se realizirani znesek stroška reklam v stroških delovanja in vzdrževanja prizna vsaj v višini 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema.	ODS ZP, zanje nima pretiranega interesa oziroma te naloge ni pripravljen prevzeti. Dejstvo pa je, da vsaka dejavnost na trgu potrebuje določene komunikacijske aktivnosti kamor sodi tudi oglaševanje. Zaradi tega predlagamo, da je delež priznanih stroškov reklame 100% in da se je ODS ZP upravičen v stroške delovanja in vzdrževanja dati vsaj 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema. Podjetja plinskega gospodstva delujejo res v eni osebi kot ODS in dobavitelji ZP, vendar ta stvar ne bi smela biti ovira, da ODS ZP vlaga sredstva v tovrstne namene, še posebno je to neproblematično, če se aktivnost izvaja preko področnega združenja.		
16.a	OPS	12. člen	Predlagamo dopolnitev 1. alineje 2. odstavka 12. člena: ki se nanašajo na stroške zemeljskega plina za lastno rabo, zemeljskega plina za systemske razlike in zemeljskega plina za namen obračuna po OBA v obsegu, ki presega tri odstotke po prenosnem sistemu prenesenih oziroma v distribucijski sistem prevzetih količin zemeljskega plina;	Predlagamo spremembo meje stroškov zemeljskega plina za določene namene, saj se spreminjajo oziroma razširjajo nameni.	Delno	V prvi alineji drugega odstavka 12. člena predloga akta se besedilo »zemeljskega plina za lastno rabo in zemeljskega plina za systemske razlike« nadomesti z besedilom »zemeljskega plina za lastno rabo, zemeljskega plina za systemske razlike in zemeljskega plina za namen obračuna po OBA«. Glede na izvedene analize agencija ugotavlja, da zaradi dodanega zemeljskega plina za namene obračuna po OBA ni potrebe po povišanju omejitve iz dveh na tri odstotke, saj gre za manjše razlike, ki konvergirajo k ničli.
16.b	OPS	12. člen	Predlagamo dopolnitev 8. alineje 2. odstavka 12. člena: c) v višini 50 odstotkov stroški reklame operaterja sistema v zvezi s pridobivanjem novih odjemalcev na sistemu in reklamiranjem zanesljivosti ter varnosti oskrbe z zemeljskim plinom. Če realizirani znesek stroška reklam presega 0,5 odstotka čistih prihodkov od prodaje operaterja sistema, se tudi ta presežni del stroška reklam ne	Predlagamo dopolnitev in povišanje priznanega realiziranega stroška reklame za specifične namene promocije zemeljskega plina, ki je ključna za širitev uporabe zemeljskega plina v Sloveniji in s tem povečanje uporabe prenosnega sistema, kar bi lahko imeli dolgoročno ugoden vpliv na tarifne postavke omrežnine.	Ne	Predlog akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja. Za aktivnosti reklamiranja z namenom pridobivanja novih odjemalcev je odgovoren dobavitelj, za reklamiranje zanesljivosti in varnosti oskrbe z zemeljskim plinom pa regulacija operaterjem sistema skladno z zahtevo po stroškovno učinkovitem poslovanju zagotavlja pokrivanje nastalih stroškov v zamejeni višini.

			priznava med stroške delovanja in vzdrževanja;			Agencija z regulacijo ne prepoveduje operaterju sistema izvajanja dejavnosti reklamiranja, vendar se tovrstni strošek, ki presega zamejeno višino, krije v breme reguliranega donosa. Regulacija torej v določenem obsegu podpira prizadevanja operaterjev sistema po promoviranju uporabe zemeljskega plina kot energenta. Vendar tudi predlagano povišanje dosedanjega obsega priznavanja stroškov reklame ne rešuje problematike nadaljnjega razvoja panoge, saj vsako povišanje upravičenih stroškov ob trendu znižanja porabe še zmanjšuje konkurenčnost energenta. Problematiko nadaljnega razvoja panoge je treba reševati s strateškimi odločitvami države v okviru Energetskega koncepta Slovenije.
16.c	OPS	12. člen	Predlagamo črtanje 13. alineje 2. odstavka 12. člena.	Predlagamo črtanje alineje zaradi nedoločljivosti vpliva enkratnih poslovnih dogodkov na poslovanje operaterja prenosnega sistema.	Ne	Predlog akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja, saj stroški oziroma odhodki operaterja sistema, ki so posledica enkratnih poslovnih dogodkov, ne smejo vplivati na prihodnje upravičene stroške operaterja sistema.
17.	AP	12. člen	Predlagamo, da se stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja in stroški dela za poslovno uspešnost do višine davčno priznanih stroškov, priznajo kot NSDV, vendar samo za tista leta, ko operater ne zahteva povišanja omrežnine.	Po našem mnenju je predlagana sprememba v skladu z drugim odstavkom 251. člena EZ-1, ki določa, da mora način ugotavljanja in določanja upravičenih stroškov spodbujati operaterja sistema k stroškovno učinkovitemu poslovanju.	Ne	Predloga akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja. Tovrstni stroški niso neposredni pogoj za opravljanje dejavnosti operaterja sistema in jih odjemalci ne pokrivajo preko omrežnine. Agencija z regulacijo ne prepoveduje izplačilo tovrstnih stroškov, vendar se le-ti krijejo v breme donosa in tako zmanjšujejo donos, priznan z regulacijo.
18.	AP	13. člen	Predlagamo, da se stroški zavarovanja plinovodnega omrežja in stroški koncesijskih dajatev prekvalificirajo v NNSDV.	Operater distribucijskega omrežja nima neposrednega vpliva na stroške zavarovanja plinovodnega omrežja ter na stroške koncesijskih dajatev, ki so določeni na podlagi koncesijskih pogodb sklenjenih pred uvedbo regulative.	Ne	Predlog akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja, saj gre za stroške, na višino katerih lahko operater sistema vpliva (pridobivanje ponoudb od različnih zavarovalnic).

						Prav tako koncesijska dajatev ne predstavlja dajatve, katere višina je predpisana z zakonom.
19.a	OPS	13. člen	Predlagamo spremembo 1. alineje 1. odstavka 13. člena, tako da se glasi: d) porabljen zemeljski plin za lastno rabo, zemeljski plin za systemske razlike in zemeljski plin za namen obračuna po OBA do vključno treh odstotkov po prenosnem sistemu prenesenih oziroma v distribucijski sistem prevzetih količin zemeljskega plina;	Predlagamo spremembo meje stroškov zemeljskega plina za določene namene, saj se spreminjajo oziroma razširjajo nameni.	Delno	V prvi alineji prvega odstavka 13. člena se besedilo »zemeljski plin za lastno rabo in zemeljski plin za systemske razlike« nadomesti z besedilom »zemeljski plin za lastno rabo, zemeljski plin za systemske razlike in zemeljski plin za namen obračuna po OBA«. Glede na izvedene analize agencija ugotavlja, da zaradi zemeljskega plina za namene obračuna po OBA, ni potrebe po povišanju omejitve iz dveh na tri odstotke, saj gre za manjše razlike, ki konvergirajo k ničli.
19.b	OPS	13. člen	Predlagamo dopolnitev 1. odstavka 13. člena, tako da se doda nova 6. alineja: - nadomestilo za prispevek URE in varstvo okolja;	Predlagamo, da se med NNSDV vključijo tudi izdatki za prispevek EKO sklada in varstvo okolja, kamor uvrščamo vse stroške, skladne z metodologijo OKI, kot so meritve in ocena kazalcev hrupa v okolju, prevzem in uničenje odpadkov, odvoz odpadnih filtrov, mastnih krp, ocene o letnih emisijah, vzorčenje odpadne vode ipd. in se evidentirajo med drugimi stroški. Gre večinoma za stroške, ki so predpisani z zakonom in so kot taki obvezni.	Ne	Predlog akta se v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja, saj gre za stroške, na višino katerih lahko operater sistema vpliva z učinkovitim poslovanjem.
19.c	OPS	13. člen	Predlagamo dopolnitev 2. odstavka 13. člena, tako da se doda nova 2. alineja - stroški obračunavanja zemeljskega plina na OBA. Sedanja 2. alineja postane 3., ločila in vezniki se ustrezno spremenijo.	Skladno z Uredbo Komisije (EU) 2015/703 z dne 30. aprila 2015 o vzpostavitvi kodeksa omrežja s pravili o medobratovalnosti in izmenjavi podatkov je bil med operaterjem sosednjega prenosnega sistema in SLO operaterjem prenosnega sistema sklenjen sporazum o povezovanju, v katerem je določen operativni izravnalni račun s poravnavo v denarju, zato predlagamo, da so ti prihodki in stroški posebej opredeljeni.	Ne	V primeru dodajanja besedila v 2. odstavku 13. člena bi se navedena vsebina v predlogu akta podvajala, saj je že vključena v prvo alinejo prvega odstavka 13. člena.
20.	AP	16. člen	Predlagamo, da ostane v veljavi definicija skladno s prvim in drugim odstavkom 16. člena trenutno veljavnega Akta. Kot alternativo predlagamo, da se definicija prvega dela prvega odstavka »Operater sistema pri določitvi nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja (NSDV) za prvo	Skladno s predlogom v javni obravnavi bi bili osnova za določitev NSDV za prvo leto regulativnega obdobja (leto t: 2019) nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja predhodnega leta (NSDV _{t-1} : 2018), kot izhaja iz regulativnega okvira za zadnje leto preteklega regulativnega obdobja (RO _{T-1} : 2018), h kateremu je agencija dala soglasje.	Ne	Glede na izvedene analize in problematiko dejavnosti, ki so jo operaterji sistema tudi sami izpostavili v podanih pripombah, agencija zamejuje nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja in pri določanju osnove za RO19–21 izhaja iz načrta 2018. Predlagana rešitev

			leto regulativnega obdobja (leto t) kot nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja predhodnega leta (NSDVt-1), upošteva njihove vrednosti iz regulativnega okvira za zadnje leto preteklega regulativnega obdobja (ROT-1), h kateremu je agencija dala soglasje,« spremeni kot sledi: »Operater sistema pri določitvi nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja (NSDV) za prvo leto regulativnega obdobja (leto t) kot nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja predhodnega leta (NSDVt-1), upošteva povprečno vrednost teh realiziranih stroškov let t-4, t-3 in t-2 pred začetkom regulativnega obdobja, ugotovljenih na podlagi določb tega akta«.	Le-ti pa so bili določeni kot povprečni dejanski stroški iz obdobja 2012-2014, korigirani za faktor rasti omrežja, inflacijo in faktor učinkovitosti. Zamrznitvi višine NSDV (od 2019 naprej) na nivo teh stroškov iz obdobja 2012-2014 nasprotujemo iz sledečih razlogov: 1) Oškodovani bi bili operaterji, katerim so stroški narasli zaradi povečanja obsega poslovanja in nujenja več in kakovostnejših storitev in to ne glede na to, da je operater hkrati tudi izboljšal učinkovitost poslovanja. 2) Distribucijska omrežja se starajo, zato je povečanje stroškov vzdrževanja ter stroškov dela za potrebe vzdrževanja in upravljanja omrežja (sploh glede na obdobje 2012-2014), neizogibno in bistveno večje od vrednosti inflacije in korekcijskega faktorja. Hkrati je korekcijski faktor izredno nizek, ker so omrežja povečini že v celoti zgrajena. 3) Obdobje 2012-2014 je bilo obdobje finančno ekonomske krize, z vidika distributerjev ZP pa tudi posebno nenaklonjeno iz temperaturnega vidika. Celotno obdobje je bilo v povprečju toplejše od 10-letnega povprečja. Leto 2014 je bilo celo rekordno toplo, kar je močno vplivalo na prihodke in nedvomno zahtevalo prilagoditev porabe stroškov. To obdobje torej nikakor ni primerna osnova za določanje stroškov po letu 2019. 4) Za doseganje nižjih NNSDV (stroškov zakupa transportnih zmogljivosti, izgub na omrežju in popravkov vrednosti terjatev) so neizogibna tudi vlaganja v zaposlene, informacijsko tehnologijo, opremo in storitve za izboljšanje kakovosti upravljanja omrežja ter pravne in ostale storitve povezane z izterjavo in upravljanjem terjatev. 5) Predlog ni v skladu z metodologijo uporabe faktorja učinkovitosti. Operaterjem bo določen faktor	pomeni, da operaterji sistema v obdobju 2019-2021 v delu upravičenih stroškov, ki se nanašajo na nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja, poslujejo na ravni stroškov leta 2018. S tovrstnim načinom določitve NSDV bo operaterjem zagotovljeno pokrivanje stroškov izvajanja obstoječih nalog in povišanje nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja med leti regulativnega obdobja zaradi povečevanja dolžine omrežja. Za vse nove naloge pa bodo operaterji sistema v skladu s predlogom akta lahko uveljavljali dodatne stroške v okviru nenadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja pri ugotavljanju odstopanj od regulativnega okvira. S tem agencija predpisuje način določitve upravičenih stroškov na način, da spodbuja operaterja sistema k stroškovno učinkovitemu poslovanju in mu omogoča realizacijo spodbude zaradi stroškovne učinkovitosti, kar je skladno z 251. členom EZ-1. Sicer pa se predlog akta v tem delu glede na veljavni akt ne spreminja, saj je še vedno predvideno, da operater sistema stroške tekočega vzdrževanja krije iz dela stroškov delovanja in vzdrževanja, postavke investicijskega vzdrževanja pa krije s stroški amortizacije. Prav tako je operater sistema v okviru upravičenih stroškov upravičen do reguliranega donosa na sredstva.

			učinkovitosti na podlagi dejanskih podatkov do vključno leta 2016, zato ni smiselno, da se ta faktor aplicira na NSDV, ugotovljene skladno s predlogom akta (torej stroškom iz obdobja 2012-2014, katerim je bil faktor učinkovitosti tudi že apliciran). Trenutna regulativa je bolj smiselna, pravična in razvojno naravnana saj se bodo faktorji učinkovitosti določeni na podlagi dejanskih podatkov do vključno leta 2016, aplicirali na dejanske povprečne stroške iz obdobja 2015-2017. Hkrati je omogočeno dinamično prilagajanje NSDV v času, kar je ključnega pomena v smislu zagotavljenega kritja upravičenih stroškov za potrebe varnega in kakovostnega delovanja plinovodnih omrežij. Po našem mnenju predlagana sprememba ni v skladu z drugim odstavkom 251. člena EZ-1, skladno s katerim mora način ugotavljanja in določanja upravičenih stroškov spodbujati operaterja sistema k stroškovno učinkovitemu poslovanju in mu omogočati višji realiziran donos od priznanega v regulativnem okviru, če so prihranki pri upravičenih stroških rezultat njegovih prizadevanj za večjo stroškovno učinkovitost.	
21.	AP	16. člen Splošno	Velika variabilnost in nepredvidljivost v metodologiji izračuna stroškov delovanja in vzdrževanja ni primerna v kontekstu regulirane dejavnosti in zagotavljanja stabilnega investicijskega okolja za vlagatelje. Kot operater distribucijskega omrežja smo v obdobju 2015-2017 opravili vse potrebne naloge za učinkovito, kakovostno in varno delovanje plinovodnega omrežja v dobri veri, da bodo le-ti (razen v primeru, da bi bila ugotovljena neučinkovita raba in apliciran temu primeren faktor učinkovitosti), skladno z veljavno regulativo, predstavljali osnovo za izračun NSDV za naslednje regulativno obdobje. Predlagana rešitev bi za naše podjetje predstavljala poslovno škodo in neupravičen pritisk na krčenje storitev vzdrževanja in upravljanja plinovodnega omrežja ter ostalih stroškov na nivo iz obdobja 2012-2014.	

22.	GIZ DZP	16. člen	Predlagamo, da se nadzorovani stroški regulativnega obdobja določajo kot to določa trenutno veljavna regulativa.	Predlog 16 člena pravi, da se nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja za prvo leto regulativnega obdobja določijo tako, da se uporabi priznane nadzorovane stroške s strani regulatorja za predhodno leto (leto 2018). Pri izračuni nadzorovanih stroškov za trenutno veljavno regulativno obdobje (2016 – 2018) pa so bili uporabljeni povprečne vrednosti obdobja 2012–2014 z upoštevanjem faktorja inflacije in učinkovitosti. Predlagana rešitev pomeni, da bi morali ODS ZP delovati v obdobju 2019-2021 s stroški na ravni leta 2012-2014, kar pa ni mogoče. Dodatno je treba upoštevati, da se povprečna starost plinovodnih omrežij povečuje iz leto v leto in da se zaradi tega povečujejo tudi stroški vzdrževanja. Brez zadostnih sredstev ODS ZP ne bodo mogli v zadostni meri vzdrževati plinovodnih omrežij, kar bo imelo vpliv na varnost delovanja plinovodnih omrežij. Menimo, da je treba nujno zagotoviti varnost plinovodnih omrežij. Obdobje 2012-2014 so bila še krizna leta, stroški delovanja in vzdrževanja (ne samo zaradi starosti omrežja) so se od takrat bistveno povečali (inflacija ne odraža teh sprememb). Vsako leto od obdobja 2012-2014 so se povečevale zahtevane aktivnosti ODS ZP zaradi regulativnih in drugih zahtev. (npr. je uvedba kWh v obračun, izdelava prognoz), kar ima za posledico višje zahtevane stroške delovanja in vzdrževanja, ki jih predlagani koncept ne predvideva. Zaradi tega predlagamo, da se ureditev regulacije nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja ne spreminja. To je, da se uporabi pretekle oziroma sedanje stroške vzdrževanja in

				delovanja in se jih prilagodi na novo regulativno obdobje z upoštevanjem inflacije in zahtevane učinkovitosti. Menimo, da se mora kakšna neučinkovita raba sredstev regulirati že preko faktorja učinkovitosti.
23.	EN CE	16. člen	Predlagamo, da se nadzorovani stroški regulativnega obdobja določajo v odvisnosti od dejansko realiziranih stroškov kot to določa trenutno veljavna regulativa.	Predlog 16 člena pravi, da se nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja za prvo leto regulativnega obdobja določijo tako, da se uporabi priznane nadzorovane stroške s strani regulatorja za predhodno leto (leto 2018). Pri izračuni nadzorovanih stroškov za trenutno veljavno regulativno obdobje (2016 – 2018) pa so bili uporabljeni povprečne vrednosti obdobja 2012–2014 z upoštevanjem faktorja inflacije in učinkovitosti. Predlagana rešitev pomeni, da bi morali ODS ZP delovati v obdobju 2019-2021 s stroški, ki bazirajo na ravni leta 2012-2014, kar pa ni mogoče. S naraščanjem starosti omrežja se bistveno povečuje potreba po preventivnem in rednem vzdrževanju omrežja, ki edina lahko prispeva k zagotavljanju večje varnosti omrežij, medtem ko predlagana metodologija teži po neprestanem zmanjševanju teh stroškov, kar je nekako kontradiktorno. Zaradi tega predlagamo, da se ureditev regulacije nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja ne spreminja. To je, da se uporabi dejanske stroške vzdrževanja in delovanja in se jih prilagodi za novo regulativno obdobje ne samo z upoštevanjem inflacije in učinkovitosti, temveč tudi z vidika dejanskih potreb za zagotavljanja maksimalne varnosti omrežja.
24.	IP	16. člen	Sprememba načina določanja nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja	Nedopustno je, da se nadzorovani stroški prvega leta novega regulativnega obdobja 2019-2021 določajo na osnovi nadzorovanih stroškov leta 2018, kjer so bili slednji

				izračunani na podlagi povprečne vrednosti obdobja 2012 – 2014 z upoštevanjem faktorja inflacije in učinkovitosti. Na tak način se vrsto let nadzorovani stroški ne uskladijo z dejanskimi stroški delovanja in vzdrževanja ODS. Zato predlagamo način določanja kot po sedaj veljavni metodologiji.		
25.	PM	16. člen	Sprememba načina določanja nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja	Nedopustno je, da se nadzorovani stroški prvega leta novega regulativnega obdobja 2019-2021 določajo na osnovi nadzorovanih stroškov leta 2018, ker so bili slednji izračunani na podlagi povprečne vrednosti obdobja 2012-2014 z upoštevanjem faktorja inflacije in učinkovitosti. Na osnovi takšnega načina določanja se nadzorovani stroški vrsto let ne uskladijo z dejanskimi stroški delovanja in vzdrževanja ODS. Predlagamo, da se način določanja nadzorovanih stroškov ohrani kot po sedaj veljavni metodologiji.		
26.	MP	16. člen	Določitev NSDV za RO 2019-2021 z upoštevanjem NSDV iz preteklega regulativnega obdobja, h kateremu je agencija dala soglasje, ni ustrezen.	Predlagani Akt predvideva določitev NSDV za regulativno obdobje 2019-2021 na podlagi dejanskih povprečnih stroškov NSDV iz regulativnega obdobja 2012-2014. Smatramo, da je tak način določitve NDSV za prihajajoče RO neustrezen, ker ne upošteva povečanega obsega dela ODS, vlaganja za doseganje večje kvalitete in zanesljivosti storitev ter večja vlaganja v zagotavljanje varnosti obratovanja plinovodnega omrežja zaradi višanja starosti. Predlagamo, da se ohrani način določanja NSDV iz obsoječega Akta, pri čemer se za izračun NDSV uporabi dejanske povprečne stroške iz obdobja 2015-2017. S tem se ohranja tudi kontinuiteta metodologije določanja NDSV s preteklimi RO ter s tem bolj stabilno in predvidljivo okolje delovanja operaterja sistema.		
27.	AP	17. člen	Predlagamo, da se »t-5, t-4 in t-3« zamenja s »t-4, t-3 in t-2«. Kot alternativo predlagamo, da ostane v veljavi definicija skladno s 16. členom trenutno veljavnega Akta.	Do roka za vložitev zahteve za izdajo soglasja agencije, bodo vrednosti obdobja t-2 že na voljo, zato ne vidimo razloga, zakaj bi se nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja predhodnega leta (NNSDV _{t-1} : 2018) določili na podlagi povprečne vrednosti teh realiziranih stroškov iz let t-5, t-4 in t-3	Ne	V 17. členu akta je določba glede oblikovanja podlage za določitev načrtovanih nenadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja. Tovrstni stroški se pri ugotavljanju odstopanj od regulativnega okvira priznajo v realizirani višini in niso tako kot nadzorovani stroški delovanja in

				(torej v obdobju 2014-2016) in ne t-4, t-3 in t-2 (torej v obdobju 2015-2017).		vzdrževanja odvisni od načrtovane višine.
28.a	OPS	17. člen	Predlagamo spremembo 1. in 2. odstavka 17. člena, tako da se glasi: (1) Operater sistema pri določitvi nenadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja (NNSDV) za prvo leto regulativnega obdobja (leto t) kot nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja predhodnega leta (NNSDVt-1) upošteva povprečno vrednost teh realiziranih stroškov let t-4, t-3 in t-2 pred začetkom regulativnega obdobja povečano za stopnjo inflacije, ugotovljenih na podlagi določb tega akta	Predlagamo, da metodologija upošteva pri določitvi stroškov kot osnovo leta t-4, t-3 in t-2. Operater prenosnega sistema je namreč leto t-5 že upošteval v trenutno veljavnem regulativnem obdobju, poleg tega je leto t-5 toliko oddaljeno, da so podatki manj primerni za bodoče regulativno obdobje.	Ne	V 17. členu akta je določba glede oblikovanja podlage za določitev načrtovanih nenadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja. Tovrstni stroški se pri ugotavljanju odstopanj od regulativnega okvira priznajo v realizirani višini in niso tako kot nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja odvisni od načrtovane višine.
28.b	OPS	17. člen	Predlagamo spremembo 1. in 2. odstavka 17. člena, tako da se glasi: (2) Ne glede na prejšnji odstavek operater sistema pri izračunu povprečne vrednosti teh realiziranih stroškov let t-4, t-3 in t-2 pred začetkom regulativnega obdobja povečano za stopnjo inflacije, ugotovljenih na podlagi določb tega akta, ne upošteva tistih postavk, ki se v skladu z drugo alinejo prvega odstavka 16. člena vključujejo v izračun nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja (NSDV).	Predlagamo popravek zaradi napačnega sklica.	Da	V drugem odstavku 17. člena se besedilo »z drugo alinejo« nadomesti »s prvim odstavkom«.
29.	AP	18. člen	Predlagamo, da se faktor prilagoditve aplicira na celotne NSDV. Kot alternativo predlagamo, da ostane v veljavi definicija skladno s prvim odstavkom 17. člena trenutno veljavnega Akta.	Skladno s trenutno veljavno regulativo se faktor prilagoditve aplicira le na del NSDV, kar ni ustrezno, saj se s podaljševanjem distribucijskega omrežja povečujejo tudi druge komponente NSDV (npr.: stroški zavarovanja plinovoda, stroški koncesijskih dajatev, stroški pravnih storitev). Vsekakor smo mnenja, da dodatna omejevanja osnove NSDV niso upravičena, saj se morebitna stroškovna neučinkovitost korigira s faktorjem učinkovitosti.	Delno	Predlog akta ureja način preračuna dela »stroškov delovanja iz vzdrževanja« s faktorjem prilagoditve, in sicer v 18. členu pri določitvi regulativnega okvira in v 50. členu pri določitvi odstopanja od regulativnega okvira. Besedilo drugega odstavka 18. člena predloga akta se spremeni tako, da se glasi: »(2) Faktor prilagoditve, ki ga operater sistema upošteva pri prilagoditvi stroškov iz prejšnjega odstavka, se izračuna ob upoštevanju ugotovljenega faktorja spremembe dolžine prenosnega oziroma distribucijskega omrežja (v nadaljnjem besedilu: omrežje) v uporabi. Za potrebe določitve upravičenih stroškov na podlagi tega akta faktor prilagoditve ne
30.	OPS	18. člen	Predlagamo spremembo 3. alineje 1. odstavka 18. člena, tako da se glasi: - stroški dela,	Predlagamo, da stroški delovanja in vzdrževanja ostanejo upoštevani v celoti. Operater sistema skladno z določbo 2. odstavka istega člena upošteva le 70 odstotkov ugotovljenega faktorja pri		

				prilagoditvi stroškov, kar pomeni dvojno znižanje.		more biti višji od 1,0300 in mora biti določen na štiri decimalna mesta.«
31.	AP	23. člen	Prosimo za obrazložitev spremembe oziroma predlagamo, da se definicija tretjega odstavka: »ki so posledice revalorizacije sredstev« spremeni kot sledi: »ki so posledice prevrednotenja vrednosti sredstev« ali, da ostane v veljavi definicija skladno s tretjo alinejo drugega odstavka 23. člena trenutno veljavnega Akta.		Delno	V tretjem odstavku 23. člena se besedilo »ki so posledice revalorizacije sredstev.« nadomesti z besedilom: »ki so posledica prevrednotenja zaradi revaloriziranja sredstev.« Z navedenim zapisom so vsebinsko zajeta zvišanja vrednosti sredstev tako na podlagi določb mednarodnih kot tudi slovenskih računovodskih standardov.
32.	IP	26. člen	Določitev reguliranega donosa na sredstva	<u>Agencija že vrsto let v metodologiji ne upošteva dejstva, da je pri izračunu reguliranega donosa na vložena sredstva potrebno upoštevati čisti dobiček po davkih in ne bruto dobiček pred obdavčitvijo. Zato je donos, ki ga ODS izračuna po metodologiji, bruto dobiček in ne čisti dobiček po obdavčitvi. Gre za veliko napako v metodologiji, ki mora biti obvezno odpravljena, saj se operaterjem s tem povzroča velika gospodarska škoda. Pri izračunu WACC se davčna stopnja DDPO upošteva, pri izračunu reguliranega donosa na sredstva pa se davek od dohodka pravnih oseb, ki ga mora plačati operater zato, da doseže donos na vložena sredstva, enostavno ne upošteva, kar je velika napaka.</u>	Ne	Metodologija glede obravnave reguliranega donosa na sredstva ne vsebuje napak. Skladno s teoretičnimi izhodišči in regulativno prakso se pri izračunu reguliranega donosa na sredstva uporablja kot stopnja donosa "tehtani povprečni strošek kapitala pred obdavčitvijo". Prav uporaba »WACC-a pred davki« (v nasprotju s tako imenovanim WACC-om po obdavčitvi) zagotavlja na eni strani ustrezen denarni tok za plačilo obresti posojilodajalcem in na drugi strani ustrezen denarni tok lastnikom podjetja, ki ga bodo prejeli po tem, ko bo podjetje plačalo še davek na dohodke.
33.	PM	26. člen	Določitev reguliranega donosa na sredstva	Agencija že vrsto let v metodologiji za določitev reguliranega donosa na sredstva ne upošteva dejstva, da je pri izračunu reguliranega donosa na vložena sredstva potrebno upoštevati čisti dobiček po davkih in ne bruto dobiček pred obdavčitvijo. Zato je donos, ki ga ODS izračuna po metodologiji bruto dobiček in ne čisti dobiček po obdavčitvi. Zadevna velika napaka v metodologiji mora biti obvezno odpravljena, saj se operaterjem s tem povzroča velika gospodarska škoda. Pri izračunu WACC se davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb upošteva, pri izračunu reguliranega donosa na sredstva pa se davek od dohodka pravnih oseb, ki ga mora plačati operater zato, da doseže donos na vložena sredstva, enostavno ne upošteva.		

				Predlagamo, da se pri izračunu reguliranega donosa upošteva čisti dobiček operaterja.		
34.	OPS	Priloga 2	Predlagamo spremembo 1. odstavka priloge 2, tako da se glasi: Operater sistema v zahtevi za izdajo soglasja agencije upošteva pri izračunu reguliranega donosa na sredstva tehtani povprečni strošek kapitala največ v višini 5,26 odstotka. Pri izračunu navedene vrednosti so upoštevani razmerje med lastniškim in dolžniškim kapitalom v višini 60-odstotnega deleža lastniškega kapitala (DLK) in 40-odstotnega deleža dolžniškega kapitala (DDK), efektivna davčna stopnja (EDS) v višini desetih odstotkov, strošek lastniškega kapitala (SLK) v višini 5,68 odstotka in strošek dolžniškega kapitala (SDK) v višini 3,68 odstotka.	Operater prenosnega sistema meni, da so tveganja, s katerimi se srečujejo operaterji - izvajalci javne gospodarske službe sistemskega operaterja tako na področju zemeljskega plina kot električne energije, različna, kljub temu da vsi izvajajo dejavnost v reguliranem okolju. Električna energija predstavlja univerzalno storitev za uporabnika sistema, medtem ko to ne velja za dejavnost zemeljskega plina. Iz navedenih razlogov menimo, da je tehtani povprečni strošek kapitala za operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina prenizek in ne zagotavlja bistvenega vira za pokrivanje vseh potrebnih naložb. Operater prenosnega sistema na podlagi študije in izračunov, ki so bili izdelani in predstavljeni v JO, predlaga, da znaša tehtani povprečni strošek kapitala 5,76 odstotka.	Ne	Z vidika regulacije dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina ni drugače obravnavana kot tovrstna dejavnost na področju električne energije. Vsi operaterji so glede načina regulacije enako tvegani – vsi so regulirani z enako metodo reguliranja, t.j. z metodo reguliranih omrežnin in reguliranih letnih prihodkov, ki operaterjem zagotavlja pokrivanje vseh upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom na sredstva. Glede na navedeno torej dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina ni bolj tvegana kot tovrstna dejavnost na področju električne energije. Vsem lastnikom tovrstnih dejavnosti je zagotovljen donos pod enakimi pogoji in z enako gotovostjo.
35.	EN CE	31. člen, Priloga 2, študija WACC	Predlog višine WACC je občutno nižji kot sedaj veljaven. V okviru določitve je še posebej velika razlika pri določitvi ROE, saj predlog predvideva kar 47% znižanje ROE. Energetski zakon določa, da mora biti reguliran donos operaterja sistema določen na način, da omogoča ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema. Zaradi tega menimo, da se ROE ne sme tako drastično spreminjati za že vložena sredstva operaterja sistema. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju sedanje vrednosti. Nekateri predlogi so navedeni v utemeljitvi.	Študija WACC (študija) na strani 37 določa način določitve premije za tveganje in sicer v višini 2,26%. Po posameznih operaterjih obstaja različno tveganje, kar je pri študiji potrebno upoštevati pri vplivanju na ROE. Po našem mnenju je tveganje pri delovanju ODS ZP največje predvsem zaradi: - <u>zniževanje količin distribucije zaradi učinkovite rabe energije in odklopov iz omrežja in posledično zniževanje prihodkov ODS</u>: največ zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja se porabi za namen ogrevanja. Splošno znano je, da se poraba energije za ogrevanje v prihodnosti bistveno znižala zaradi ukrepov učinkovite rabe energije (izolacije stavb, menjava oken, zamenjava kurilnih naprav z bolj učinkovitimi, ...). Na področju ogrevanja je prisotna tudi velika konkurenca najrazličnejših ogrevalnih sistemov (peleti, toplotne črpalke itd.), kar ima za posledico tudi odklope iz plinovodnega omrežja.		Regulator z znižanjem stopnje donosa ne more zavirati investicij v prihodnosti, saj je v predlogu metodologije stopnjo donosa prilagodil povprečno tveganim dejavnostim v Sloveniji v primerjavi z dejavnostjo prenosa in distribucije zemeljskega plina, ki velja za manj tvegano dejavnost. Zaradi tega morajo biti pričakovanja lastnika realna. Poleg tega donos ni edini lastni vir za financiranje investicij, saj se investicije financirajo tudi z amortizacijo. Lastniki ne morejo pričakovati nespremenjene stopnje donosa skozi celotno življenjsko dobo investicije, saj je treba po priporočilu strokovnjakov stopnjo donosa po potrebi prilagajati bistvenim spremembam v izračunu uporabljenih parametrov.

				- <u>problem spreminjanja letnih prihodkov ODS zaradi vremenskih vplivov</u>: kot že navedeno se največ zemeljskega plina iz distribucijskega sistema porabi za ogrevanje, katerega poraba pa je zelo odvisna od zunanjih temperatur v ogrevalni sezoni, večina omrežnine za uporabo distribucijskega omrežja pa predstavlja variabilni del. Posledično se prihodki ODS ZP lahko med posameznimi leti zelo spreminjajo, bistveno več kot pri ostalih operaterjih (ostali operaterji: vse ali več na omrežnine na fiksnem delu, poraba energije za ogrevanje ima bistveno nižji delež). - <u>regulativne ovire za uporabo zemeljskega plina in politika subvencij države</u>: na področju ogrevanja velja daleč največ regulativnih predpisov glede porabe energije. Mnogi teh predpisov omejujejo uporabo zemeljskega plina za ogrevanje (Pravilnik o učinkoviti rabi energije, ki zahteva 25% OVE v novogradnja in rekonstruiranih stavbah, ...). Poleg tega se na območju plinovodnih omrežij subvencionira nakup drugih ogrevalnih sistemov. Vse to ima za posledico, da so prihodki ODS ZP izpostavljeni možnemu znižanju, kar pomeni seveda večje tveganje ODS ZP - <u>zahtev lokalnih skupnosti iz sklenjenih koncesijskih pogodb</u>: večina koncesijskih pogodb je bilo sklenjenih pred začetkom regulacije dejavnosti ODS ZP s strani Agencije za energijo. Zaradi neusklajenosti regulacije lokalnih skupnosti preko koncesijskih pogodb in regulacije Agencije za energijo prihaja do večjih tveganj ODS ZP.	

				Zaradi tega predlagamo, da je upoštevano tveganje pri ODS ZP večje kot pri ostalih operaterjih, kar je praksa tudi v tujini. Trenutno predlog ROE za naslednje regulativno obdobje je za 47% nižji kot trenutno veljaven. To je izredno veliko zmanjšanje. Sprememba donosnosti za skoraj 47% v samo treh letih niso pogoste tudi pri bolj tveganih naložbah kot so obveznice izdajateljev s slabo boniteto ali delnic. Ni razumno, da bi se ROE znižal za 47%. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju trenutno veljavnega.
36.	IP	31. člen, priloga, WACC	Znižanje WACC-a za že izvedene investicije je nedopustno	Po predlagani metodologije se predvideva občutno zniževanje WACC-a, zaradi znižanja stopnje tveganja (čeprav se tveganja ODS iz leta v leto povečujejo). Ravno tako je nedopustno, da se upošteva enoten WACC za vse operaterje. Predlagamo, da WACC ostane na nivoju trenutno veljavnega.
37.a	GIZ DZP	31. člen Priloga 2, študija WACC	Predlog višine WACC je občutno nižji kot sedaj veljaven. V okviru določitve je še posebej velika razlika pri določitvi ROE, saj predlog predvideva kar 47% znižanje ROE. Energetski zakon določa, da mora biti reguliran donos operaterja sistema določen na način, da omogoča ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema. Zaradi tega menimo, da se ROE ne sme tako drastično spreminjati za že vložena sredstva operaterja sistema. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju sedanje vrednosti. Nekateri predlogi so navedeni v utemeljitvi.	II. GIZ DZP podpira enotno študijo za vse operaterje sistemov. Vendar pa je treba v nadaljevanju tudi upoštevati različno tveganje posameznih operaterjev (ODS ZP, OPS ZP, OPS EE, ODS EE), kar bi moralo imeti vpliv na ROE. Tako prakso določanja ROE imajo tudi druge države (npr. Italija, Hrvaška), kjer imajo enoten osnovni WACC, v nadaljevanju pa se naredi segmentacija po operaterjih glede na tveganje dejavnosti v katerih delujejo. Izmed vse operaterjev, je največje tveganje ravno pri delovanju ODS ZP zaradi: - <u>zniževanje količin distribucije zaradi učinkovite rabe energije in odklopov iz omrežja in posledično zniževanje prihodkov ODS</u>: največ zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja se porabi za namen ogrevanja. Splošno znano je, da se poraba energije za ogrevanje v prihodnosti bistveno

				znižala zaradi ukrepov učinkovite rabe energije (izolacije stavb, menjava oken, zamenjava kurilnih naprav z bolj učinkovitimi, ...). Na področju ogrevanja je prisotna tudi velika konkurenca najrazličnejših ogrevalnih sistemov (peleti, toplotne črpalke itd.), kar ima za poseldico tudi odklope iz plinovodnega omrežja. - <u>problem spreminjanja letnih prihodkov ODS zaradi vremenskih vplivov</u>: kot že navedeno se največ zemeljskega plina iz distribucijskega sistema porabi za ogrevanje, katerega poraba pa je zelo odvisna od zunanjih temperatur v ogrevalni sezoni, večina omrežnine za uporabo distribucijskega omrežja pa predstavlja variabilni del. Posledično se prihodki ODS ZP lahko med posameznimi leti zelo spreminjajo, bistveno več kot pri ostalih operaterjih (ostali operaterji: vse ali več na omrežnine na fiksnem delu, poraba energije za ogrevanje ima bistveno nižji delež). - <u>regulativne ovire za uporabo zemeljskega plina in politika subvencij države</u>: na področju ogrevanja velja daleč največ regulativnih predpisov glede porabe energije. Mnogi teh predpisov omejujejo uporabo zemeljskega plina za ogrevanje (Pravilnik o učinkoviti rabi energije, ki zahteva 25% OVE v novogradnja in rekonstruiranih stavbah, ...). Poleg tega se na območju plinovodnih omrežij subvencionira nakup drugih ogrevalnih sistemov. Vse to ima za poseldico, da so prihodki ODS ZP izpostavljeni možnemu znižanju, kar pomeni seveda večje tveganje ODS ZP - <u>zahtev lokalnih skupnosti iz sklenjenih koncesijskih pogodb</u>:	

				večina koncesijskih pogodb je bilo sklenjenih pred začetkom regulacije dejavnosti ODS ZP s strani Agencije za energijo. Zaradi nesuklajenosti regulacije lokalnih skupnosti preko koncesijskih pogodb in regulacije Agencije za energijo prihaja do večjih tveganj ODS ZP. Zaradi tega predlagamo, da je upoštevano tveganje pri ODS ZP večje kot pri ostalih operaterjih, kar je praksa tudi v tujini.
38.	PM	31. člen, priloga, WACC	Znižanje WACC-a za že izvedene investicije je nedopustno	Po predlogu metodologije se WACC občutno zniža, zaradi znižanja stopnje tveganja (kljub dejstvu, da se tveganja ODS iz leta v leto povečujejo). Dalje ni dopustno, da se upošteva enoten WACC za vse operaterje. Predlagamo, da WACC ostane na nivoju trenutno veljavnega.
39.	MP	31.člen, študija WACC	Predlagani TPSK je bistveno nižji od trenutno veljavnega predvsem na račun SLK, ki se je znižal za skoraj 50%. Predlagamo, da SLK ostane na nivoju SLK v sedanjem RO.	Skladno z EZ mora reguliran donos operaterja sistema omogočati ekonomsko upravičenost vlaganj v razvoj sistema. Tako drastične, skoraj 50% spremembe SLK ne zagotavljajo dolgoročnega stabilnega okolja za vlaganja. Vlaganja v izgradnjo plinovodnega omrežja je dolgoročna investicija. Pri odločitvah vlaganj se upošteva tudi pričakovan donos. V letih, ko so se distribucijska omrežja izgrajevala so bili priznani donosi višji. Večina distribucijskih omrežjih je izgrajenih in na vloženi kapital lastniki pričakujejo podobne, stabilne donose. Tako velika sprememba v donosnosti v obdobju treh let za regulirano dejavnost ni običajna in ni sprejemljiva. Zniževanje donosa na vloženi kapital bo v prihodnosti pričakovano ogrozila investiranje v plinovodno infrastrukturo (vzdrževanje in širjenje), kvaliteto izvajanja storitev kakor tudi varnost in zanesljivost obratovanja.
40.	AP	Študija WACC	Predlagamo, da se v okviru enotne študije in enotne metodoogije (enotne formule) določijo različni TPSK za distribucijo ZP, prenos ZP, distribucijo EE in prenos EE.	Poslovna tveganja v dejavnosti distribucije so večja kot pri transportu. Na področju distribucije ZP je prisotna tudi močna konkurenca drugih energentov, kar zahteva višji SLK. Po zgledu dobrih praks iz tujine predlagamo, da se določijo različni SLK, deleži dolga in

			kapitala ter učinkovite davčne stopnje za posamezne operaterje. Takšen pristop je v praksi v vseh okoliških državah (Italija, Avstrija, Hrvaška) kjer je WACC za operaterje distribucijskih omrežij ZP v povprečju 1 do 2 odstotni točki višji od TPSK za operaterje prenosnega omrežja ZP predvsem kot rezultat višjega SLK.			
41.	MP	Študija WACC	Višina premije za tveganje za dejavnost ODS ZP, ki je izbirna GJS, bi morala biti višja od premije za tveganje za dejavnost operaterja prenosnega sistema ZP, ki je obvezna GJS. Prav tako so obvezne GJS dejavnosti prenosa, distribucije in dobave EE. Predlagamo diferenciacijo premij za tveganje glede na vrsto GJS.	Dejavnost ODS ZP je izbirna GJS in je že po definiciji bolj tvegana od obvezne GJS zaradi večjega tveganja realizacije reguliranega prihodka iz naslova omrežnine iz razlogov: odklopi obstoječih odjemalcev iz distribucijskega omrežja, prehod na ogrevanje z alternativnimi gorivi, zmanjšanja zanimanja potencialnih odjemalcev za ZP zaradi državnih subvencij, ki spodbujajo nakup drugih ogrevalnih sistemov), ipd.		
42.	AP	31. člen, Priloga 2 in študija WACC	Predlagamo, da se premija za tveganje (študija str.37) za vse operaterje določi kot povprečna vrednost iz obdobja 2015-2016 (leta po zaključku finančno-ekonomske krize) v višini 4,85% ter da se za dejavnost distribucije ZP prizna dodatne 3 odstotne točke iz naslova višjega tveganja dejavnosti. Predlagamo tudi, da je metodologija določanja TPSK bolj jasna, predvidljiva in vnaprej določena.	Regulativa mora zagotavljati stabilno investicijsko okolje za vlagatelje v plinovodno omrežje. Metodologija izračuna in določanja posameznih komponent TPSK bi morala biti bolj jasna, predvidljiva in vnaprej določena. TPSK bi se moral spreminjati predvsem zaradi sprememb v ciljni vrednosti deleža kapitala in dolga, učinkovite davčne stopnje ter spremembe stroška dolžniškega kapitala. Predlagan TPSK v višini 5,26 odstotka je bistveno nižji (-25%) od trenutno veljavnega, predvsem kot posledica določitve stroška lastniškega kapitala (SLK) v višini 5,68 odstotka (-47% v primerjavi s trenutno veljavnim). SLK je skladno s študijo (str.32-40) določen na podlagi drugačne metodologije (premija za tveganje namesto CAPM), predvsem pa na podlagi zelo vprašljivega nabora podatkov slovenskega trga kapitala, kot priznavajo tudi snovalci študije: »Določitev vhodnih spremenljivk modelov je omejena s kratko zgodovinsko časovno serijo podatkov na	Ne	Metoda premije za tveganje v primerjavi z metodo CAPM (ki je v dosedanjih metodologijah temeljila na tujih - predvsem ameriških in delno evropskih kapitalskih trgih) svoje izračune opira izključno na podatke slovenskega kapitalnega trga. Pri operaterjih sistema gre za podjetja, ki poslujejo izključno na slovenskem trgu za slovenske odjemalce in s tem povezavo med tveganjem in donosnostjo teh podjetij prilagodi razmeram na slovenskem trgu. Kot osnovno izhodišče metoda premije za tveganje upošteva značilnost, da so po svoji naravi regulirane (monopolne) dejavnosti manj tvegane od tržnih, saj regulacija tem podjetjem v vsakem primeru zagotavlja povračilo primernih donosov. Glej tudi odgovor pri pripombi od 34 do 41. Izbira izredno kratkega obdobja za določitev premije za tveganje (2015-2016) ni primerna, saj bi povečala možnost velike variabilnosti skozi čas. Ker izračun WACC temelji na več vhodnih spremenljivkah, bi izbiro

			slovenskem trgu kapitala, ki je obremenjena z učinki finančno-ekonomske krize. (str.6)« Takšna variabilnost in nepredvidljivost izračuna TPSK ni primerna v kontekstu regulirane dejavnosti in že sama po sebi pomeni večje tveganje poslovanja operaterjev. Predvsem tako velike spremembe SLK, glede na pretekla regulativna obdobja so neprimerne, neobičajne in v nasprotju s prakso in priporočili EU na področju reguliranih dejavnosti. SLK se ne bi smel tako drastično spreminjati, še zlasti ne na podlagi podatkov iz obdobja, ki je močno obremenjeno z učinki finančno-ekonomske krize. Če bi se SLK, skladno z metodologijo te študije, določal v letu 2015, bi bila premija za tveganje negativna in SLK nižji od stroška dolga.		krajšega časovnega obdobja (predlagate 2015–2016) zaradi konsistentnosti modela morali upoštevati pri celotni metodologiji. Za strošek dolga bi torej morali upoštevati veliko nižjo povprečno obrestno mero za 2015–2016, ki bi znašala 2,16 % (sedaj 3,68 %), kar smatramo kot neprimerno in bi tudi vplivalo na WACC v negativni smeri. V takem primeru bi bila premija za tveganje višja, bi pa bil strošek dolga izredno nizek, ne eno ne drugo pa glede na napovedi gospodarske rasti in obrestnih mer ni pričakovati v prihodnosti. Ocena je res omejena s kratko zgodovinsko časovno serijo podatkov na slovenskem trgu kapitala (trenutno slovenski trg kapitala še ne omogoča uporabe daljših časovnih serij) in vključuje tudi učinke finančno-ekonomske krize. Učinki finančno-ekonomske krize pa nazorno pokažejo različne vplive krize na donosnost reguliranih in drugih podjetij in posledično velike razlike v tveganju. Pri določitvi premije za tveganje je bila upoštevana tudi pričakovana gospodarska rast v prihodnjih letih, ki se po napovedih umirja (glejte Sliko 1 študije). Premija za tveganje je bila namreč določena v višini 2 %, kar je blizu 2,26 %, kolikor je srednja vrednost (mediana) pri izbranih agregatih in skupinah v obdobju 2012–2016. Zagotovo pa je tveganje regulirane dejavnosti veliko nižje od tveganja izbranih skupin podjetij in agregatov, kar je v študiji tudi prikazano.	
43.	IP	31. člen, priloga, študija WACC	Ugotavljamo, da študija, ki jo je za izračun WACC-a pripravila Univerza na Primorskem (prof. dr. Igor Štubelj, s sodelavci) za izračun stroška lastniškega kapitala uporablja »model premije za tveganje«. To pomeni, da je pristop k izračunu stroška	Glede na to, da se je v preteklosti za izračun stroška lastniškega kapitala praviloma uporabljal model CAPM – Capital Asset Pricing Model (takšen pristop je načeloma v praksi kakor tudi v strokovni literaturi najpogostejši) želimo utemeljitev zakaj se je regulator	Ne	Metoda premije za tveganje v primerjavi z metodo CAPM (ki je v dosedanjih metodologijah temeljila na tujih - predvsem ameriških in delno evropskih kapitalskih trgih), svoje izračune opira izključno na podatke

			lastniškega kapitala v tem primeru drugačen od teh, ki so bili v preteklosti uporabljeni v študijah, ki jih je za utemeljitev izračuna WACC, naročila Agencija za Energijo.	odločil za drugačen pristop izračunavanja stroška lastniškega kapitala in v čem je ta pristop boljši od CAPM modela. Dodatno prosimo za posredovanje / reference strokovnih literatur, ki priporočajo uporabo takšnega modela. Po našem mnenju navedeno namreč predstavlja spremembo metodološkega pristopa, ki jo je potrebo utemeljiti.		slovenskega kapitalskega trga. Pri operaterjih sistema gre za podjetja, ki poslujejo izključno na slovenskem trgu za slovenske odjemalce in s tem povezavo med tveganjem in donosnostjo teh podjetij prilagodi razmeram na slovenskem trgu. Kot osnovno izhodišče metoda premije za tveganje upošteva značilnost, da so po svoji naravi regulirane (monopolne) dejavnosti manj tvegane od tržnih, saj regulacija tem podjetjem v vsakem primeru zagotavlja povračilo primernih donosov. Glej tudi odgovor pri pripombi od 34 do 41. Metodološki pristop uporabe metode premije za tveganje je utemeljen skozi celotno študijo, ki jo je agencija z namenom seznanitve javnosti tudi objavila hkrati s predlogom nove metodologije.
44.	IP	31. člen, priloga, študija WACC	Ugotavljamo, da »Model premije za tveganje« temelji na podatki za Slovenski trg, pri čemer pa izvajalec sam ugotavlja, da je <u>»Ocena omejena s kratko zgodovinsko časovno serijo podatkov na slovenskem trgu kapitala, ki vključuje tudi učinke finančno-ekonomske krize.«</u> Izvajalec študije sicer meni, da je kljub tem omejitvam model primeren.	Izpostaviti velja, da celotna analiza izhaja zgolj iz podatkov za obdobje 2008 – 2016 (<u>oziroma temelji ugotovitve na obdobju 2012 – 2016</u>), kar pomeni, da so parametri, ki vstopajo v izračune izpostavljeni izdatnim vplivom / posledicam finančno ekonomske krize. Glede na to, da se ugotovitve uporabljajo za prihodnje regulativno obdobje 2019 – 2021 in da leto 2017 ter napoved za 2018 nakazuje spremenjene / izboljšane makroekonomske okoliščine menimo, da bi bilo potrebno navedeno na ustrezen način vgraditi tudi v ugotovitve študije. Model premije za tveganje tako oceno stroška lastniškega kapitala oziroma posledično WACC-a, ki se bo uporabljal v prihodnjem regulatornem obdobju temelji izključno na historičnih podatkih. Navedeno je delno res sicer tudi za ostale modele izračuna stroška lastniškega kapitala (npr. CAPM) je pa v okviru modela CAPM to težavo mogoče zaobiti, in sicer z uporabo v prihodnost usmerjenega izračuna pribitka za kapitalsko tveganje (»Forward Looking Market Risk Premium«), ki bi bil lahko v konkretni	Ne	Ocena je res omejena s kratko zgodovinsko časovno serijo podatkov na slovenskem trgu kapitala (trenutno slovenski trg kapitala še ne omogoča uporabe daljših časovnih serij) in vključuje tudi učinke finančno-ekonomske krize. Učinki finančno-ekonomske krize pa nazorno pokažejo različne vplive krize na donosnost reguliranih in drugih podjetij in posledično velike razlike v tveganju. Pri določitvi premije za tveganje je bila upoštevana tudi pričakovana gospodarska rast v prihodnjih letih (razlaga na 40. strani študije), ki se po napovedih umirja (glejte Sliko 1 študije). Premija za tveganje je bila namreč določena v višini 2 %, kar je blizu 2,26 %, kolikor je srednja vrednost (mediana) pri izbranih agregatih in skupinah v obdobju 2012–2016. Zagotovo pa je tveganje regulirane dejavnosti veliko nižje od tveganja izbranih skupin podjetij in

				situacijo (trenutne makroekonomske razmere) bolj utemeljen.		agregatov, kar je v študiji tudi prikazano. »Forward Looking Market Risk Premium« je prihodnja tržna premija za tveganje (tudi vgrajena). Za njeno uporabo moramo predpostaviti, da je celoten trg delnic pravilno vrednoten, za vrednotenje pa uporabimo Gordonov model rasti za vrednotenje delnic ali model prostih denarnih tokov, ki rastejo s pričakovano stopnjo rasti. Na zrelih finančnih trgih je bilo opravljenih veliko raziskav o tem brez dokončnih zaključkov, katera metoda in katera stopnja tržne premije za tveganje sta najprimernejši. Ker prihodnosti ne moremo z gotovostjo napovedati, se tudi pri teh modelih velikokrat izhaja iz zgodovine za napoved vrednosti spremenljivk (pričakovane stopnje rasti, pričakovanih dividend ali pričakovanih denarnih tokov), ki vstopajo v model. Prihodnja tržna premija za tveganje je ena od metod za določanje tržne premije, ki je uporabna v modelu CAPM, ne moremo pa z gotovostjo trditi, da je boljša od drugih metod za določanje tržne premije za tveganje v prihodnosti.
45.	IP	31. člen, priloga, študija WACC	Ključna parametra izračuna WACC-a sta strošek dolga in premija za tveganje, ki jo je po »modelu premije za tveganje« ocenil Izvajalec študije.	a) Izvajalec je t.i. »primeren strošek dolga« ocenil na podlagi podatkov Banke Slovenije »Obrestne mere novih posojil nefinančnim družbam v Sloveniji v višini nad milijon evrov (fiksne obrestne mere nad 5 let)« in pri tem upošteval povprečno obrestno mero obdobja 2012 – 2016. Izpostavljamo, da takšen agregat vsebuje nabor podjetij v celotni Sloveniji ne ne upošteva specifičnosti dejavnosti. Podatek ponovno temelji zgolj na »historičnih podatkih« in ne upošteva možnih korekcij obrestnih mer v regulatornem obdobju 2019 – 2021, na	Ne	Obrestne mere posojil pri Banki Slovenije so določene na podlagi vseh posojil podjetjem, ta podjetja pa imajo v povprečju slabšo boniteto kot obravnavana regulirana podjetja. Zaradi tega tako določen strošek dolga smatramo kot primeren in kot zgornjo možno mejo stroška dolga za regulirana podjetja. Petletna časovna serija za določitev stroška dolga pa je uporabljena z namenom zmanjšanja občutljivosti modela na možne hitre spremembe stroška dolga. Trenutne obrestne mere so zelo nizke (zadnji podatek za 2016 je 1,87 %), napovedane so zmerne rasti obrestnih

				račun spremembe makroekonomskih razmer. b) Izvajalce je strošek lastniškega kapitala temeljil na »modelu premije za tveganje« kjer sta ključna parametra strošek dolga (kot že opredeljen v točki a) zgoraj) in premija za tveganje, ki jo je izvajalec temeljil na ugotovitvah tabele 8 (str. 37 študije) kjer je prikazana razlika med donosnostjo lastniškega kapitala (ROE) in obrestnimi merami, v obdobju 2008 – 2016 (za končno sklepanje o vrednosti je bilo ponovno uporabljeno obdobje 2012 – 2016). Vhodni podatki za naveden izračun pa so prikazani v preglednici 7, na str. 35. Izpostavljamo, da je Izvajalec kot podlago za določanje premije za tveganje (ki po pomembnosti predstavlja enega ključnih parametrov izračuna) uporabil agregatne podatke za vsa podjetja v Sloveniji, podjetja iz prve kotacije ter agregatne podjetij iz določenih regij in občin. Prosimo za utemeljitve zakaj naj bi bila navedena izhodišča dovolj dober pokazatelj za utemeljevanje premije za tveganje reguliranih podjetij v dejavnosti distribucije zemeljskega plina.		mer. Glede na napovedi pa ni pričakovati, da bi znašal strošek dolga za regulirano dejavnost v novem regulativnem obdobju več kot 3,68 %. Metodologija uporablja podatke slovenskega trga kapitala in torej upošteva donosnost, ki jo podjetja dosegajo na tem trgu. Gibanje donosnosti izbranih agregatov, podjetij in skupin agregatov podjetij ter primerjava teh s skupinami reguliranih podjetij pokaže, kako so se podjetja odzivala na različne gospodarske razmere v preučevanem obdobju. Ker ima regulirana dejavnost zajamčeno pokritost stroškov in zajamčeno donosnost je seveda manj tvegana, kar pokaže tudi analiza in primerjava z drugimi agregati in skupinami podjetij. Upoštevaje realne donosnosti, ki jih podjetja dosegajo na slovenskem trgu kapitala in vseh drugih dejstev, ki so navedena in nazorno prikazana v študiji, je določena donosnost primerna.
46.	AP	31. člen, Priloga 2 in študija WACC	Predlagamo, da se za ciljno Efektivno davčno stopnjo za potrebe izračuna TPSK distributerjev ZP, določi davčna stopnja, ki jo dosežemo v kolikor (ob veljavni 40% olajšavi na investicijska vlaganja) znaša vrednost investicijskih vlaganj 50% vrednosti bruto dobička podjetja. Ob trenutni dejanski davčni stopnji 19% bi znašala tako definirana efektivna davčna stopnja 15%. Predlagamo tudi, da se izračun efektivne davčne stopnje za prihodnja regulativna obdobja spremeni le v kolikor se spremeni dejanska davčna stopnja in/ali višina investicijske olajšave.	Študija ne podaja nikakršnih utemeljitev določitve višine efektivne davčne stopnje ampak zgolj navaja »efektivna davčna stopnja za regulirana podjetja je 10%«. Iz javno dostopnih podatkov ocenjujemo, da znaša za leto 2016 bruto dobiček na nivoju celotne dejavnosti operaterjev ZP 20 mln € (pri čemer je znašal ROE 5%). Ob trenutno veljavni davčni stopnji 19% in trenutno veljavni olajšavi za investicijska vlaganja v višini 40%, so za doseganje 15-odstotne efektivne davčne stopnje, potrebna investicijska vlaganja v višini 50% letnega bruto dobička podjetja, torej 10 mln € na ravni panoge, kar bi po našem mnenju ustrezalo dolgoročni ciljni vrednosti investicij operaterjev omrežja ZP.	Ne	Agencija v predlogu metodologije povišuje efektivno davčno stopnjo s trenutno uporabljene 8-odstotne na 10-odstotno. Iz pregleda efektivnih davčnih stopenj na podlagi javno dostopnih podatkov namreč izhaja, da se efektivna davčna stopnja podjetij, ki opravljajo dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina, v povprečju giblje okoli 10% in po oceni agencije v naslednjem regulativnem obdobju v povprečju ne bo bistveno odstopala od navedene vrednosti. Na višino efektivne davčne stopnje v primerjavi z (nominalno) davčno stopnjo ne vplivajo samo olajšave za investicijskega vlaganja. Efektivna davčna stopnja namreč predstavlja razmerje med obračunanim davkom iz

				Za doseganje 10-odstotne efektivne davčne stopnje bi bila potrebna investicijska vlaganja v višini 120% letnega bruto dobička podjetja, torej 24 mln€ na ravni panoge, kar po našem mnenju ni mogoče.		dohodka pravnih oseb in računovodsko izkazanim dobičkom (pred obdavčitvijo).
47.	EN CE	31. člen, Priloga 2, študija WACC	Predlagamo, da znaša efektivna davčna stopnja 15%.	Študija ne podaja nikakršnih utemeljitev izračuna oz. določitve višine efektivne davčne stopnje ampak zgolj navaja »Efektivna davčna stopnja za regulirana podjetja je 10%« (str.6). Dejanska davčna stopnja je 19% in ni mogoče izhajati iz efektivne davčne stopnje preteklih let, ki je povezana z več predpostavkami katerih vrednosti je v bodoče težko ocenjevati. Menimo, da mora biti tako definirana Efektivna davčna stopnja bistveno bližje dejanski in se lahko spreminja s spremembo dejanske stopnje in eventualno spremembo višine investicijske olajšave.		Pristop z uporabo efektivne davčne stopnje je agencija po priporočilu strokovnjakov pričela uveljavljati v metodologijah po letu 2009.
48.	GIZ DZP	31. člen, Priloga 2, študija WACC	Predlagamo, da znaša efektivna davčna stopnja 15%.	Študija ne podaja nikakršnih utemeljitev izračuna oz. določitve višine efektivne davčne stopnje ampak zgolj navaja »Efektivna davčna stopnja za regulirana podjetja je 10%« (str.6). Za doseganje 10 odstotne efektivne davčne stopnje bi bila potrebna investicijska vlaganja v višini 120% poslovnega izida pred davki podjetja, kar po našem mnenju ni dolgoročno vzdržno. Predlagamo, da se za ciljno Efektivno davčno stopnjo za potrebe izračuna TPSK, določi davčna stopnja, ki jo dosežemo v kolikor (ob veljavni 40% olajšavi na investicijska vlaganja) znaša vrednost investicijskih vlaganj 50% vrednosti poslovnega izida pred davki. Ob trenutni Dejanski davčni stopnji 19% bi znašala tako definirana Efektivna davčna stopnja 15 odstotkov. Predlagamo tudi, da se izračun Efektivne davčne stopnje za prihodnja regulativna obdobja spremeni le v kolikor se spremeni Dejanska davčna stopnja in/ali višina investicijske olajšave.		

49.	IP	31. člen, priloga, WACC	Efektivna davčna stopnja DDPO 10 %	Strinjamo se, da je v izračunu WACC-a primerno upoštevati efektivno davčno stopnjo in ne statutarne davčne stopnje. V tej povezavi naprošamo za utemeljitev izračuna, na podlagi katerega izvajalec lahko utemeljeno zagovarja uporabo 10 % efektivne davčne stopnje, v konkretnem primeru izračuna WACC, za distributerje zemeljskega plina.		
50.	PM	31. člen, priloga, WACC	Efektivna davčna stopnja DDPO 10%	Upoštevaje nominalno davčno stopnjo v RS, ki se je zvišala v letu 2017 na 19%, je določena efektivna davčna stopnja je prenizka. V skladu s finančno stroko se pri izračunu WACC vedno upošteva nominalna davčna stopnja. Predlagamo, da se pri izračunu WACC upošteva veljavna nominalna davčna stopnja.		
51.	MP	31. člen, študija WACC	Višina uporabljene efektivne davčne stopnje ni utemeljena.	Študija WACC podaja višino efektivna davčna stopnjo za regulirana podjetja 10% brez ustreznih utemeljitev, temveč zgolj kot predpostavko. Predlagamo, da se v prihodnjih RO izračun efektivne davčne stopnje spreminja le v primeru spremembe dejanske davčne stopnje oz. spremembe stopnje investicijske olajšave.		
37.b	GIZ DZP	31. člen, Priloga 2, študija WACC	Predlog višine WACC je občutno nižji kot sedaj veljaven. V okviru določitve je še posebej velika razlika pri določitvi ROE, saj predlog predvideva kar 47% znižanje ROE. Energetski zakon določa, da mora biti reguliran donos operaterja sistema določen na način, da omogoča ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema. Zaradi tega menimo, da se ROE ne sme tako drastično spreminjati za že vložena sredstva operaterja sistema. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju sedanje vrednosti. Nekateri predlogi so navedeni v utemeljitvi.	I. Študija WACC (študija) na strani 37 določa način določitve premije za tveganje in sicer v višini 2,26%. Pri tem so uporabljena leta 2012 do 2016. Menimo, da ni pravilno, da se je uporabilo obdobje 2012 – 2016. Začetek obdobja je bil namreč še pod velikim vplivom krize v Slovenije, kar je imelo tudi posledico na poslovanje podjetij. Poleg tega so tudi operaterji izpostavljeni določeni tveganjem.	Ne	Petletna ocena res delno vključuje tudi slabše gospodarske razmere. Izbira krajšega obdobja za določitev premije za tveganje na primer za 2015–2016 ne bi bila primerna, saj bi povečala možnost velike variabilnosti skozi čas. V tem primeru bi bila premija za tveganje višja, bi pa bil strošek dolga izredno nizek, ne eno ne drugo pa glede na napovedi gospodarske rasti in obrestnih mer ni pričakovati v prihodnosti. Pri določitvi premije za tveganje je bila upoštevana tudi pričakovana gospodarska rast v prihodnjih letih (razlaga na strani 40), ki se po napovedih umirja (glejte Sliko 1 študije). Premija za tveganje je bila namreč določena v višini 2 %, kar je blizu 2,26 %, kolikor je srednja vrednost (mediana) pri izbranih agregatih in skupinah v obdobju 2012–

				Eno izmed tveganj je, ali bo operater uspel doseči zahtavno učinkovitost, ki jo predpiše regulator. Zahtevana učinkovitost je namreč seštevek splošne in individualne učinkovitosti. In dejstvo je, da jo vsi operaterji ne dosežejo. Deloma se to kaže v temu, da je končni donos podjetij nižji od »teoritečnega« po metodologije Agecnije za energijo. Zaradi tega predlagamo obdobje 2015 – 2016, ki bo predvidoma bolj podobno regulativnemu obdobju 2019 – 2021.		2016. Zagotovo pa je tveganje regulirane dejavnosti veliko nižje od tveganja izbranih skupin podjetij in agregatov, kar je v študiji tudi prikazano. Operaterjem sistema regulacija zagotavlja reguliran donos na sredstva, s čimer se zagotavlja lastni vir za razvoj sistema, ne pa vir za pokrivanje neučinkovitosti operaterja sistema.
37.c	GIZ DZP	31. člen, Priloga 2, študija WACC	Predlog višine WACC je občutno nižji kot sedaj veljaven. V okviru določitve je še posebej velika razlika pri določitvi ROE, saj predlog predvideva kar 47% znižanje ROE. Energetski zakon določa, da mora biti reguliran donos operaterja sistema določen na način, da omogoča ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema. Zaradi tega menimo, da se ROE ne sme tako drastično spreminjati za že vložena sredstva operaterja sistema. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju sedanje vrednosti. Nekateri predlogi so navedeni v utemeljitvi.	III. Investicija v izgradnjo plinovodnega omrežja je dolgoročna investicija. Lastnik se odloča za investicijo na podlagi pričakovanega donosa in povezanih tveganj za doseg tega donosa. Večina plinovodnega distribucijskega omrežja je že zgrajenega, kar pomeni, da so se lastniki odločali za investicijo na podlagi pričakovanih donosov, ki so bili priznani v preteklosti. Večina vložene kapitala v distribucijsko plinovodno omrežje je zasebne narave, kar pomeni da lastniki pričakujejo podobne donose kot za drugo primerljive tvegane investicije. Trenutni predlog ROE za naslednje regulativno obdobje je za 47% nižji kot trenutno veljaven. To je izredno veliko zmanjšanje. Sprememba donosti za skoraj 47% v samo treh letih niso pogoste tudi pri bolj tveganih naložbah kot so obveznice izdajateljcev s slabo boniteto ali delnic. Ni razumno, da bi se ROE znižal za 47%. Predlagamo, da ROE ostane na nivoju trenutno veljavnega.	Ne	Regulator z znižanjem stopnje donosa ne more zavirati investicij v prihodnosti, saj je v predlogu metodologije stopnjo donosa prilagodil povprečno tveganim dejavnostim v Sloveniji v primerjavi z dejavnostjo prenosa in distribucije zemeljskega plina, ki velja za manj tvegano dejavnost. Zaradi tega morajo biti pričakovanja lastnika realna. Poleg tega donos ni edini lastni vir za financiranje investicij, saj se investicije financirajo tudi z amortizacijo. Lastniki ne morejo pričakovati nespremenjene stopnje donosa skozi celotno življenjsko dobo investicije, saj je treba po priporočilu strokovnjakov stopnjo donosa po potrebi prilagajati bistvenim spremembam v izračunu uporabljenih parametrov. Operater sistema realizira priznani donos na sredstva, če posluje stroškovno učinkovito.

52.	GIZ DZP	Splošna pripomba	Predlagamo, da se zagotovi stabilno investicijsko okolje za vlagatelje v plinovodno omrežje.	Izgradnja plinovodnega omrežja je dolgoročna investicija. Investitorji pričakujejo stabilno investicijsko okolje. Če tega ni, je to tvegana dejavnost, pri kateri se pričakuje višje pričakovane donose. Zaradi tega mora investitor kapitala vnaprej vedeti kakšne donose lahko pričakuje. Nadalje pa se morajo ti donosi tudi realizirati. S tega stališča je smiselno postaviti model regulacije, ki se ne bo spreminjal za vsako novo regulativno obdobje.		
53.	EN CE	Splošna pripomba	Predlagamo, da se zagotovi stabilno investicijsko okolje za vlagatelje v plinovodno omrežje.	Izgradnja plinovodnega omrežja je dolgoročna investicija. Investitorji pričakujejo stabilno investicijsko okolje. Če tega ni, je to tvegana dejavnost, pri kateri se pričakuje višje pričakovane donose. Zaradi tega mora investitor kapitala vnaprej vedeti kakšne donose lahko pričakuje. Nadalje pa se morajo ti donosi tudi realizirati. S tega stališča je smiselno postaviti model regulacije, ki se ne bo spreminjal za vsako novo regulativno obdobje.		
54.	PM	31. člen, priloga, WACC – splošna pripomba	Predlagamo, da se zagotovi stabilno investicijsko okolje za vlagatelje v plinovodno omrežje.	Izgradnja plinovodnega omrežja je dolgoročna investicija. Investitorji pričakujejo stabilno investicijsko okolje. Če tega ni, je to tvegana dejavnost, pri kateri se pričakuje višje pričakovane donose. Zaradi tega mora investitor kapitala vnaprej vedeti kakšne donose lahko pričakuje. Nadalje pa se morajo ti donosi tudi realizirati. S tega stališča je smiselno postaviti model regulacije, ki se ne bo spreminjal za vsako novo regulativno obdobje.		
55.	AP	Študija WACC splošno	SLK in posledično TPSK je za distributerje ZP določen prenizko, pri čemer smo mnenja, da je tveganje negativnih posledic večje kot bi bilo v primeru previsoko določenega TPSK.	Kot določa energetski zakon, mora biti reguliran donos operaterja sistema določen na način, da omogoča ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema. V splošnem velja, da obstaja v primeru, ko je TPSK določen previsoko, tveganje za prevelika in neučinkovita vlaganja v omrežja	Ne	V predlogu metodologije je agencija stopnjo donosa prilagodila povprečno tveganim dejavnostim v Sloveniji v primerjavi z dejavnostjo prenosa in distribucije zemeljskega plina, ki velja za manj tvegano dejavnost. S tem je po mnenju agencije določen primeren (ne

				(Averch-Johnsonov učinek), nasprotno, če je prenizek, obstaja tveganje, da se ne izvajajo potrebne naložbe in ne zagotavlja ustrezne kakovosti storitev. Posredno, preko vpliva na izračun neproporcionalnih stroškov, negativno vpliva na investicijske odločitve in nadaljnji razvoj plinovodnih omrežij. Menimo, da obstajajo ustrezni instrumenti za preprečevanje tveganj v primeru previsoko določenega TPSK in sicer nadzor investicijskih načrtov ter določanje faktorja učinkovitosti. Nasprotno, v primeru neizvajanja naložb ali nekakovostnega opravljanja storitev, teh možnosti ni, zato smo mnenja, da predstavlja prenizko določen TPSK bistveno večje tveganje za kakovostno in varno delovanje ter ustrezen razvoj plinovodnih omrežij.		previsok in ne prenizek) donos na sredstva.
56.	AP	Študija WACC	V študiji (npr. str. 34 preglednica 6) bi bilo pri operaterjih zemeljskega plina treba upoštevati samo dejavnost ODS, ne pa celotno podjetje.	Dejavnost ODS predstavlja le majhen delež poslovanja podjetij zajetih v vzorec kot »Operaterji zemeljskega plina«. V kolikor upoštevamo le podatke za dejavnost ODS, znaša ROE v obravnavanem obdobju med 1 in 5 odstotkov, kar je bistveno nižje od predstavljenih podatkov in od upravičenih donosov, skladno z veljavno regulativo, ter potrjuje vpliv finančno ekonomske krize na poslovanje operaterjev ZP.	Ne	Izvajalec študije na strani 39 opozarja, da je tveganje reguliranih plinovodnih podjetij višje, vendar pri teh podjetjih regulirana dejavnost ne predstavlja največjega dela prihodkov. Izračuni ROE elektrooperaterjev in operaterjev zemeljskega plina iz preglednice 6 ne vstopajo v izračun stroška lastniškega kapitala.
57.	MP	Študija WACC	Študija pri izračunu ROE za operaterje zemeljskega plina upošteva podatke za celotno družbo in ne le za regulirano dejavnost ODS.	Družbe izvajajo poleg dejavnosti ODS ZP še druge dejavnosti. Za regulirano dejavnost ODS pripravljajo ločene računovodske izkaze, ki jih posredujejo naročniku študije. Predlagamo, da se pri izračunu ROE upošteva podatke vezane le na regulirano dejavnost.		
58.	IP	31. člen, Priloga, študija WACC	Študija na str. 37 navaja, da je premija za tveganje ocenjena na 2,26 % (zaokroženo na 2 %) kar naj bi bila srednja vrednost razlik med ROE in obrestnimi merami, za obdobje 2012 - 2016, pri čemer je kot osnova vzeta srednja vrednost celotnega nabora (tabela spodaj, povzeta iz str. 35 študije Izvajalca).	V kolikor izračunamo srednjo vrednost celotnega nabora, za obdobje 2012 - 2016 (srednja vrednost podatkov - 5,13 %, - 3,58 %, 1,73 %, 3,79 % in 5,89 %), dobimo kot končen podatek 1,76 % in ne 2,26 % kot navaja študija. Ali navedeno pomeni, da je premija za tveganje izračunana na drugačen način kot predstavljeno v študiji?	Ne	Srednja vrednost (mediana) je izračunana za obdobje 2012-2016 z upoštevanjem podatkov za vse štiri skupine ali agregate, torej 20 podatkov. Izračun, ki ga predlagatelj pripombe navaja, bi pomenil izračun mediane median posameznih let.

Razlike med ROE in obrestnimi merami (Preglednica 7 iz študije)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vsa podjetja SLO	1,90%	-4,41%	-6,77%	-3,29%	-4,84%	-3,51%	-2,02%	1,79%	5,92%
Regija	-2,55%	-7,07%	-6,50%	-3,56%	-5,61%	-3,70%	0,47%	3,46%	6,13%
Občine	-3,06%	-8,89%	-7,18%	-1,16%	-5,41%	-3,65%	2,99%	4,11%	5,86%
Kotacija 1	-3,81%	-7,18%	-2,29%	-1,53%	-0,36%	2,27%	6,28%	8,50%	5,73%
Srednja vrednost - celotni nabor	-2,81%	-7,12%	-6,63%	-2,45%	-5,13%	-3,58%	1,73%	3,78%	5,89%

59.	EN CE	Splošna pripomba študijo WACC	V študiji, bi bilo treba pri analiziranju preteklih ROE (npr. preglednica 6) ločiti operaterje na štiri dele: distribucija ZP, prenos ZP, distribucija EE in prenos EE.	Dejavnosti in tveganja posamezni operaterjev se bistveno razlikujejo. Zaradi tega bi bilo treba izvesti analizo po posameznih sklopih: ločeno distribucija – prenos, ločeno zemeljski plin – električna energija.	Ne	Z vidika regulacije dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina ni drugače obravnavana kot tovrstna dejavnost na področju električne energije. Vsi operaterji so glede načina regulacije enako tvegani – vsi so regulirani z enako metodo reguliranja, t.j. z metodo reguliranih omrežnin in reguliranih letnih prihodkov, ki operaterjem zagotavlja pokrivanje vseh upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom na sredstva. Glede na navedeno torej dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina ni bolj tvegana kot tovrstna dejavnost na področju električne energije. Vsem lastnikom tovrstnih dejavnosti je zagotovljen donos pod enakimi pogoji in z enako gotovostjo.
60.	GIZ DZP	Splošna pripomba študijo WACC	V študiji, bi bilo treba pri analiziranju preteklih ROE (npr. preglednica 6) ločiti operaterje na štiri dele: distribucija ZP, prenos ZP, distribucija EE in prenos EE.	Dejavnosti in tveganja posamezni operaterjev se bistveno razlikujejo. Zaradi tega bi bilo treba izvesti analizo po posameznih sklopih: ločeno distribucija – prenos, ločeno zemeljski plin – električna energija.		
61.	EN CE	Splošna pripomba na študijo WACC	V študiji (npr. preglednica 6) bi bilo pri operaterjih zemeljskega plina treba upoštevati samo dejavnost ODS, ne pa celotno podjetje.	Večina podjetij, ki izvaja ODS, izvaja še druge dejavnosti. Zaradi tega bi bilo v študiji, ko se navaja operaterje zemeljskega plina upoštevati podatke iz dejavnosti ODS ZP, ne pa celotnega podjetja.		
62.	GIZ DZP	Splošna pripomba na študijo WACC	V študiji (npr. preglednica 6) bi bilo pri operaterjih zemeljskega plina treba upoštevati samo dejavnost ODS, ne pa celotno podjetje.	Večina podjetij, ki izvaja ODS, izvaja še druge dejavnosti. Zaradi tega bi bilo v študiji, ko se navaja operaterje zemeljskega plina potrebno upoštevati podatke iz dejavnosti ODS ZP, ne pa celotnega podjetja.		Izračuni ROE elektrooperaterjev in operaterjev zemeljskega plina iz preglednice 6 ne vstopajo v izračun stroška lastniškega kapitala.
63.	AP	39. člen	Predlagamo, da se »t-5, t-4 in t-3« spremeni v »t-4, t-3 in t-2«. Kot alternativo predlagamo, da ostane v veljavi definicija skladno s 38. členom trenutno veljavnega Akta.	Do roka za vložitev zahteve za izdajo soglasja agencije, bodo vrednosti obdobja t-2 že na voljo, zato ne vidimo razloga, zakaj bi se drugi prihodki predhodnega leta (DP_{t-1} : 2018) določili na podlagi povprečne vrednosti teh realiziranih prihodkov iz let t-5, t-4 in t-3 (torej iz obdobja 2014-2016) in ne t-4, t-3 in t-2 (torej iz obdobja 2015-2017).	Ne	Način določitve osnove za določitev drugih prihodkov v predlogu akta (39. člen) je usklajen z načinom določitve osnove za določitev nenadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja (17. člen) – glej pojasnila agencija k pripombam k 17. členu akta.
64.	OPS	39. člen	Predlagamo spremembo 1. odstavka 39. člena, tako da se glasi:	Predlagamo, da se pri določitvi drugih prihodkov kot osnova vzamejo leta t-4, t-3 in t-2. Operater prenosnega sistema je namreč		

			(1) Operater sistema pri določitvi drugih prihodkov (DP) za prvo leto regulativnega obdobja kot druge prihodke predhodnega leta (DPt-1) upošteva povprečno vrednost realiziranih drugih prihodkov let t-4, t-3 in t-2 pred začetkom regulativnega obdobja, ugotovljenih na podlagi določb tega akta in povečanih za stopnjo inflacije.	leto t-5 že upošteval v trenutno veljavnem regulativnem obdobju.		
65.	EN CE	41. člen, 3. odstavek	Predlagamo, da agencija pripravi obrazce v elektronski obliki vsaj 2 meseca pred zahtevanim rokom oddaje oziroma do 15.5.2018.	Vloga zahteva veliko podatkov, zaradi tega predlagamo, da ODS ZP dobijo obrazce v pregled vsaj 2 meseca pred oddajo.	Da	V tretjem odstavku 41. člena akta se besedilo »en mesec« nadomesti z besedilom »dva meseca«.
66.	GIZ DZP	41. člen, 3. odstavek	Predlagamo, da Agencija za energijo pripravi obrazce v elektronski obliki vsaj 2 meseca pred zahtevanim rokom oddaje oziroma do 15.5.2018.	Vloga zahteva veliko podatkov, zaradi tega predlagamo, da ODS ZP dobijo obrazce v pregled vsaj 2 meseca pred oddajo.		Posledično se zadnji odstavek 66. člena akta spremeni tako, da se besedilo glasi:»Ne glede na določbo tretjega odstavka 41. člena tega akta agencija za operaterja prenosnega sistema za prvo regulativno obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019 pripravi obrazce v elektronski obliki najkasneje v roku 15 dni od začetka veljavnosti tega akta.«
67.	PM	41. člen, 3. odstavek	Predlagamo, da agencija pripravi obrazce v elektronski obliki vsaj 2 meseca pred zahtevanim rokom oddaje oziroma do 15.5.2018.	Vloga zahteva veliko podatkov, zaradi tega predlagamo, da ODS ZP dobimo obrazce v pregled vsaj 2 meseca pred oddajo.		
68.	OPS	41. člen	Predlagamo spremembo 3. odstavka 41. člena, tako da se glasi: (3) Operater sistema vloži zahtevo za izdajo soglasja agencije na obrazcih v elektronski obliki, ki jih pripravi agencija najkasneje dva meseca pred iztekom roka iz prejšnjih dveh odstavkov in ki vsebujejo naslednje podatke in razkritja:	Predlagamo, da se rok podaljša z namenom kvalitetne in čim bolj verodostojne priprave vloge za izdajo soglasja agencije.		
69.a	OPS	50. člen	Predlagamo spremembo 1. odstavka 50. člena, tako da se alineja a) glasi: načrtovane nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja, ki so bili upoštevani pri določitvi regulativnega okvira za to leto in se nanašajo na stroške storitev za vzdrževanje sistema, stroške materiala za vzdrževanje sistema in stroške dela, preračunane z upoštevanjem realiziranega faktorja prilagoditve, ki se določi v skladu z 18. členom tega akta, kot priznane;	Predlagamo, da stroški delovanja in vzdrževanja ostanejo upoštevani v celoti. Operater sistema skladno z določbo 2. odstavka istega člena upošteva le 70 odstotkov ugotovljenega faktorja pri prilagoditvi stroškov, kar pomeni dvojno znižanje.	Ne	Predlog akta ureja način preračuna dela stroškov delovanja iz vzdrževanja s faktorjem prilagoditve, in sicer v 18. členu pri določitvi regulativnega okvira in v 50. členu pri določitvi odstopanja od regulativnega okvira. Zveza pojasnilo k pripombama k 18. členu predloga akta.
69.b	OPS	50. člen	Predlagamo spremembo 1. odstavka 50. člena, tako da se alineja c) glasi:	Predlagamo spremembo meje stroškov zemeljskega plina za določene namene, saj se spreminjajo oziroma razširjajo nameni.	Ne	Na podlagi opravljenih analiz agencija ugotavlja, da ni razlogov za zvišanje odstotka v predlogu akta (z 2 na 3

			c) realizirane nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja, ki se nanašajo na stroške materiala za zemeljski plin za lastno rabo in za zemeljski plin za systemske razlike v obsegu, ki ne presega treh odstotkov po prenosnem sistemu prenesenih oziroma v distribucijski sistem prevzetih količin zemeljskega plina, iz izkaza poslovnega izida operaterja sistema kot priznane;			odstotke) v primerjavi s trenutno veljavnim aktom.
69.c	OPS	50. člen	Predlagamo spremembo 1. odstavka 50. člena, tako da se alineja h) glasi: h) spodbudo operaterju prenosnega sistema v višini realizirane 50-odstotne razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema od nakupa dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa kot priznano;	Operater prenosnega sistema predlaga dvig spodbude za zagotavljanje dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa. S tem bi zagotovili višjo uporabnost programa.	Ne	Agencija na podlagi opravljenih analiz ugotavlja, da ni razlogov za zvišanje odstotka v predlogu akta (s 25 na 50 odstotkov) v primerjavi s trenutno veljavnim aktom. Navedena spodbuda je namreč določena v obe smeri (+/-) in je odvisna od ugotovljene razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema. Prejeto pripombo k 50. členu je treba vsebinsko obravnavati skupaj s prejeto pripomo k 4. in 52. členu predloga akta.
69.d	OPS	50. člen	Predlagamo, da se na koncu 1. odstavka 50.člena doda nova alineja (i): nastali stroški obračunavanja zemeljskega plina na OBA.	Način poravnave med sosednjima OPS je izveden v denarju, zato predlagamo, da so ti prihodki in stroški ločeno opredeljeni.	Delno	V točki c) prvega odstavka 50. člena se besedilo »zemeljski plin za lastno rabo in zemeljski plina za systemske razlike« nadomesti z besedilom »zemeljski plin za lastno rabo, zemeljski plin za systemske razlike in zemeljski plin za namen obračuna po OBA«.
70.a	OPS	52. člen	Predlagamo spremembo 2. in 3. odstavka 52. člena, tako da se glasita: (2) Operater sistema pri določitvi priznanih upravičenih stroškov za posamezno leto regulativnega obdobja upošteva enkratno spodbudo za pridobljena brezplačno prevzeta evropska sredstva (SEUt). Spodbuda se upošteva v tistem letu regulativnega obdobja, ko je sredstvo, zgrajeno iz teh virov, predano v uporabo, in sicer v višini 30 odstotkov od pridobljenih brezplačno prevzetih evropskih sredstev. Če mora operater sistema vrniti brezplačno pridobljena evropska sredstva, prejeta spodbudo zmanjšuje priznane upravičene	Za povišanje stimulacije operaterja prenosnega sistema pri pridobivanju brezplačno prevzetih evropskih sredstev predlagamo povišanje iz 0,5 % na 30 % od brezplačno prevzetih evropskih sredstev. Z navedeno spodbudo bodo operaterji ustrezno motivirani za pridobivanje in izvedbo zahtevnih, na katere ni priznan donos na sredstva. Amortizacija je pokrita z drugimi prihodki operaterjev sistema iz tega naslova.	Ne	Operaterji sistema izvajajo monopolno dejavnost distribucije in prenosa zemeljskega plina v obliki gospodarske javne službe. Po veljavnem Zakonu o gospodarskih javnih službah je prvotni namen izvajanja tovrstnih dejavnosti zagotavljanje javnih dobrin, torej zagotavljanje kvalitetnih storitev po sprejemljivih cenah. Pridobivanje dobička je podrejeno zadovoljevanju javnih potreb. Predlagane spodbude za pridobivanje brezplačnih evropskih sredstev v aktu niso visoke, saj morajo biti operaterji sistema že po svojih funkciji motivirani za pridobivanje

			stroške pri ugotavljanju odstopanj od regulativnega okvira za tisto leto regulativnega obdobja, v katerem je prišlo do vrnitve sredstev.			brezplačnih sredstev tako kot ostali akterji na trgu.
70.b	OPS	52. člen	Predlagamo spremembo 2. in 3. odstavka 52. člena, tako da se glasita: (3) Operater prenosnega sistema pri določitvi priznanih upravičenih stroškov za posamezno leto regulativnega obdobja upošteva spodbudo od doseganja 50-odstotne razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema od nakupa dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa v skladu s 50. členom tega akta. Ta spodbuda povečuje ali znižuje priznane upravičene stroške operaterja prenosnega sistema.	Operater prenosnega sistema predlaga dvig spodbude za zagotavljanje dodatnih zmogljivosti po programu prevelikega zakupa in ponovnega odkupa. S tem bi zagotovili višjo uporabnost programa.	Ne	Agencija na podlagi opravljenih analiz ugotavlja, da ni razlogov za zvišanje odstotka (s 25 na 50 odstotkov) v predlogu akta v primerjavi s trenutno veljavnim aktom. Navedena vzpodbuda je namreč določena v obe smeri (+/-) in je odvisna od ugotovljene razlike med prihodki in stroški ter odhodki operaterja prenosnega sistema. Prejeto pripombo k 52. členu je treba vsebinsko obravnavati skupaj s prejeto pripombo k 4. in 50. členu predloga akta.
71.	OPS	57. člen	Predlagamo dopolnitev 57. člena: Operater sistema na obrazcu, ki ga pripravi agencija in ga posreduje operaterju sistema do 31. januarja naslednjega leta, v okviru rednega letnega poročanja ugotovi odstopanje od regulativnega okvira za posamezno leto regulativnega obdobja (Δ_{rot}), odstopanje od regulativnega okvira za pretekla leta (Δ_{RO}) in tisti del odstopanj od regulativnega okvira za pretekla leta, ki ga operater sistema še ni upošteval pri določitvi regulativnega okvira za pretekla leta in se upošteva pri določitvi regulativnega okvira za regulativno obdobje (Δ_{ROT-1}).	Predlagamo, da se v besedilo navede rok, do katerega AE pripravi potrebne obrazce za izdelavo poročila. Priprava poročila je obsežen in dolgotrajen proces, zato je ključnega pomena, da je terminski plan predvidljiv.	Ne	Na podlagi štetega odstavka 417. člena EZ-1 je agencija izdala Akt o načinu posredovanja podatkov in dokumentov izvajalcev energetskih dejavnosti (Uradni list RS št., 98/14), ki ureja to področje.
72.	EN CE	63. člen, 3. odstavek	Predlagamo, da se določi, da se sistemski standard spremlja na letnem nivoju.		Ne	Predlagana vsebina ne sodi v predlog akta, saj se na podlagi šestega odstavka 259. člena EZ-1 izdanega Akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 28/15) sistemski standardi že spremljajo na letnem nivoju v okviru poročila »Letno poročilo operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina - Tehnični parametri«.
73.	GIZ DZP	63. člen, 3. odstavek	Predlagamo, da se določi, da se sistemski standard spremlja na letnem nivoju.		Ne	Predlagana vsebina ne sodi v predlog akta, saj se na podlagi šestega odstavka 259. člena EZ-1 izdanega

						Akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 28/15) sistemski standardi že spremljajo na letnem nivoju v okviru poročila »Letno poročilo operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina - Tehnični parametri«.
74.	EN CE	Priloga 4, tabela 1	Pri sistemskemu standardu »Povprečni čas, potreben za izvedbo priključka na distribucijski sistem« predlagamo, da to ne velja za priključke, ki se gradijo v času gradnje distribucijskega plinovoda. Nadalje predlagamo, da se v ta čas ne šteje čas, ki ni odvisen od ODS (čas izdajanja soglasij za zaporo cest, čas za izdajanje drugih soglasij, ...)	V času gradnje novega plinovodnega omrežja na določenem območju je čas izvedbe priključka močno odvisen od termina gradnje distribucijskega plinovoda, ki je odvisen od veliko kriterijev: sočasna gradnja z ostalimi komunalnimi vodi, pridobivanje soglasja, ... Tudi pri individualni gradnji priključka vse ni odvisno od ODS ZP. Predlagamo, da se časi, ki niso odvisni od ODS ZP izločijo spremljanja časa gradnje priključka.	Ne	Pri tem sistemskem standardu se meri le čas, potreben za izvedbo priključka na distribucijski sistem, na katerega vpliva operater sistema. Priključek se ne bo izvedel, če predhodno na lokaciji predvidene priključitve ni distribucijskega plinovoda, zato v teh primerih ni možno govoriti o merjenju časa za izvedbo priključka.
75.	GIZ DZP	Priloga 4, tabela 1	Pri sistemsku standardu »Povprečni čas, potreben za izvedbo priključka na distribucijski sistem« predlagamo, da to ne velja za priključke, ki se gradijo v času gradnje distribucijskega plinovoda. Nadalje predlagamo, da se v ta čas ne šteje čas, ki ni odvisen od ODS (čas izdajanja soglasij za zaporo cest, čas za izdajanje drugih soglasij, ...)	V času gradnje novega plinovodnega omrežja na določenem območju je čas izvedbe priključka močno odvisen od termina gradnje distribucijskega plinovoda, ki je odvisen od veliko kriterijev: sočasna gradnja z ostalimi komunalnimi vodi, pridobivanje soglasij, ... Tudi pri individualni gradnji priključka vse ni dovisno od ODS ZP. Predlagamo, da se časi, ki niso odvisni od ODS ZP izločijo spremljanja časa gradnje priključka.		
76.	OPS	Priloga 4, Tabela 1, Zap. št. 1	Predlagamo spremembo v stolpcu referenčne vrednosti pri vrednosti (1 mesec oziroma 2 meseca) ter pri deležu zahtev (80 %).	Ker se soglasja za priključitev izdajajo skladno z določili ZUP, predlagamo spremembo zaradi dosledne uskladitve s predmetno zakonodajo (222. člen ZUP), ki določa, da je instrukcijski rok za izdajo in vročitev soglasja 1 mesec (skrajšani ugotovitveni postopek) oziroma 2 meseca (poseben ugotovitveni postopek) od prejema popolne vloge. Spremembo pri deležu zahtev predlagamo zaradi večjega števila kompleksih primerov novih priključitev na prenosni sistem, ki so povezani z večjimi investicijami, pridobivanji ustreznih soglasij in dovoljenj upravnih organov itd.	Delno	Referenčna vrednost za povprečni čas, potreben za izdajo soglasja za priključitev na prenosni sistem je bila povišana na 40 delovnih dni, vrednost za delež zahtev pa znižana na 80 %.
77.	OPS	Priloga 4, Tabela 1, Zap. št. 4	Predlagamo črtanje vrstice pod zap. št. 4.	Za izvedbo priključka na prenosni sistem je v veliko primerih (povsod, kjer ne gre za nov priključek v obstoječih MRP) potrebno pravnomočno gradbeno dovoljenje za	Da	Iz predloga akta je bila v Tabeli 1, Priloge 4 črtana predlagana zaporedna številka 4 (zaradi delnega upoštevanja

				predvidena dela, pridobitev katerega v predvidenem roku 60 delovnih dni ni realna. Dodatno je OPS tudi zavezanec za javna naročila, zaradi česar je tudi postopek oddaje del lahko predmet morebitnih postopkov revizije, na kar ima OPS omejen vpliv. Zaradi navedenega predlagamo črtanje sistemskega standarda komercialne kakovosti storitev za prenosni sistem zemeljskega plina.		76. pripombe v tem dokumentu bi bila to zaporedna vrstica 5, ki je črtana).
78.	EN CE	Priloga 4, Tabela 2	Pri zajamčenemu standardu komercialne kakovosti pri zaporedni številki 2 predlagamo spremembo teksta in sicer: ».....izvedenih del in vgrajenih materialov in je bila notranja plinska napeljava izdelana v skladu sistemskimi obratovalnimi navodili in tehničnimi zahtevami ODS ZP.«	ODS pred zaklinjanjem notranje plinske napeljave (NPN) pregleda še notranjo plinsko napeljavo. Če NPN ni v redu, mora izvajalec popraviti NPN kar se ne more šteti v čas, ki je odvisen od ODS ZP.	Delno	Besedilo 2. zaporedne vrstice v Tabeli 2 Priloge 4 je bilo spremenjeno tako, da glasi: "Čas, potreben za prvo aktivacijo odjemnega mesta, merjeno od dneva ko je bila operaterju sistema predložena zahteva in vsa predpisana dokumentacija, ki izkazuje ustreznost izvedenih del, vgrajenih materialov in naprav". Iz tega zapisa sledi, da se ustreznost izvedenih del, vgrajenih materialov in naprav nanaša tudi na notranjo plinsko inštalacijo in plinska trošila skladno z določbami SON, tehničnimi pogoji operaterja sistema in pogoji za izdajo soglasja operaterja sistema.
79.	GIZ DZP	Priloga 4, Tabela 2	Pri zajamčenemu standardu komercialne kakovosti pri zaporedni številki 2 predlagamo spremembo teksta in sicer: ».....izvedenih del in vgrajenih materialov in je bila notranja plinska napeljava izdelana v skladu sistemskimi obratovalnimi navodili in tehničnimi zahtevami ODS ZP.«	ODS pred zaplinjanjem notranje plinske napeljave (NPN) pregleda še notranjo plinsko napeljavo. Če NPN ni v redu, mora izvajalec popraviti NPN kar se ne more šteti v čas, ki je odvisen od ODS ZP.		
80.a	OPS	66. člen	Predlagamo spremembo 4. in 5. odstavka 66. člena, tako da se glasita: (4) Ne glede na določbo 13. člena tega akta operater prenosnega sistema pri določitvi regulativnega okvira za prvo in drugo regulativno obdobje iz drugega odstavka upošteva stroške oziroma odhodke v zvezi z uporabo platforme za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti z dražbo kot nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja (NNSDV).	Predlagamo popravek zaradi napačnega sklica.	Da	V 4. odstavku 66. člena predloga akta se besedilo »iz prvega« nadomesti z besedilom »iz drugega«.
80.b	OPS	66. člen	Predlagamo spremembo 4. in 5. odstavka 66. člena, tako da se glasita: (5) Stroški ali odhodki v zvezi z bilančnimi razlikami skladno s tem aktom predstavljajo stroške zemeljskega plina za sistemske razlike.	Predlagamo črtanje dela zapisa zaradi lažjega razumevanja in ustreznega upoštevanja stroškov zemeljskega plina za sistemske razlike.	Delno	Ker se skladno s prvo alinejo prvega odstavka 13. člena tisti del stroškov, ki se nanaša na bilančne razlike (skupaj z ZP za lastno rabo do vsega 2 %), obravnava kot nenadzorovan strošek delovanja in vzdrževanja (NNSDV), ni potrebe po kakršni koli drugačni prehodni določbi in se peti odstavek 66. člena iz predloga akta črta.